

Verksamhetsberättelse 2010

Finansinspektionen är en myndighet med ansvar för finans- och försäkringstillsynen. Den 1 januari 2009 tog den nuvarande Finansinspektionen över de flesta uppgifterna från de tidigare tillsynsmyndigheterna Finansinspektionen och Försäkringsinspektionen. Administrativt är Finansinspektionen knuten till Finlands Bank men fattar sina beslut självständigt.

Syftet med Finansinspektionens verksamhet är att kreditinstituten, försäkrings- och pensionsanstalterna och andra i lagen angivna tillsynsobjekt bedriver en stabil verksamhet som är en förutsättning för finansmarknadens stabilitet. Vidare ska de försäkrade förmånerna tryggas och det allmänna förtroendet för finansmarknadens funktionssätt upprätthållas. Antalet företag under tillsyn och andra avgiftsskyldiga, för vilka tillsynsavgiften fastställdes 2010, var 1 100.

Uppgifter

Finansinspektionen ska utöva tillsyn över finansmarknadsaktörernas verksamhet enligt vad som föreskrivs i lagen. Vidare ska Finansinspektionen främja god praxis på finansmarknaden och allmänhetens kunskaper om finansmarknaden. Dessa mål och uppgifter har skrivits in i lagen om Finansinspektionen.

Företag under tillsyn (finansiella företag)

- kreditinstitut
- skade-, liv- och återförsäkringsbolag
- arbetspensionsförsäkringsbolag
- pensionsstiftelser
- pensions-, sjuk- och övriga försäkringskassor
- försäkringsföreningar
- arbetslöshetskassor
- försäkringsförmedlare
- övriga aktörer i försäkringsbranschen
- värdepappersföretag
- fondbolag
- insättningsgarantifonden
- ersättningsfonden för investerare
- värdepapperscentralen
- börsen
- betalningsinstitut

Finansinspektionen övervakar också

- de noterade bolagens informationskyldighet och IFRS-redovisning
- handeln med värdepapper
- flaggningsreglerna för aktieinnehav
- erbjudanden och offentliga uppköpserbjudanden av värdepapper

Verksamhetsberättelse 2010

Direktörens översikt	2	Reglering	40
Strategi 2010–2012	6	Banksektorn	40
Året i korthet	7	Försäkringssektorn	43
Ledning	10	Värdepappersmarknaden	44
Bankfullmäktige	10	Övriga lagstiftningsprojekt	45
Direktionen	10	Bilagor	47
Direktör, ledningsgrupp och avdelningar	10	Antal tillsynsobjekt och andra avgiftsskyldiga	47
Ledningsgrupp	12	Verksamhetskostnader och finansiering.	48
Finansinspektionen	13	Finansinspektionens lagstadgade uppgifter.	51
Personal	13	Riksdagens utfrågningar och remisser om lagberedning	52
Organisation	16	Diarium	52
Omvärlden	17	Publikationer, artiklar och årsstatistik	53
Finansiell ställning i företagen under tillsyn	20	Pressmeddelanden	54
Verksamheten 2010	24	Förkortningar	55
En riskbaserad tillsyn främjades.	24	EU-direktiv och direktivförslag i verksamhetsberättelsen	56
Kund- och investerarskyddet främjades	28	Nordiska tillsynsmyndigheter	56
Effektiviserat internationellt tillsyns- och regleringssamarbete	34		
Övergång till en gemensam verksamhetskultur	38		

När årtalet inte explicit nämns avses verksamhetsåret 2010.

Anneli Tuominen

Från finanskris till skuldkris

Under 2010 omvandlades finanskrisen till en skuldkris som drabbade enskilda euroländer. Därpå följande brist på förtroende ledde under våren och i slutet av hösten till en kraftig uppgång i riskpremierna för statsobligationerna och högre priser på kreditderivat. I skrivande stund råder det fortfarande brist på förtroende. Sedan hösten 2007 har Europeiska centralbanken och de övriga centralbankerna vidtagit många ovanliga finanspolitiska åtgärder för att lugna ned situationen på marknaden. Dessutom har euroländerna tillsammans med Internationella valutafonden (IMF) understött de mest skuldsatta länderna, det vill säga Irland och Grekland. För att förtroendet ska kunna uppnås på nytt krävs dock stränga sparåtgärder i synnerhet i dessa länder och en allmän trovärdighet i den ekonomiska politiken.

Läget inom finanssektorn i Finland fortsatt stabilt

Läget inom finanssektorn i Finland är fortsatt stabilt. Banksektorn hade en god kapitaltäckning och lönsamhet, och kreditförlusterna var tämligen små. Trots osäkerheten på finansmarknaden har återfinansieringsläget i bankerna varit gott och upplåningen på marknaden har varit relativt förmånlig. Speciellt den positiva utvecklingen på investeringsmarknaden har bidragit till att försäkringsbolagens och arbetspensionsanstaltarnas solvensmarginaler har förstärkts. Detta har i sin tur förbättrat arbetspensionsanstaltarnas riskkapacitet och gjort det möjligt att eftersträva högre intäkter än tidigare. Med tanke på begränsningen av premiebelastningen på lång sikt är detta viktigt.

IMF konstaterade i sin landsundersökning våren 2010 att banktillsynen i Finland vilar på en stabil grund och att fondens tidigare rekommendationer om tillsynen av försäkringsbranschen och värdepappersmarknaden hade tagits i beaktande. Detta är en god utgångspunkt för fortsatta åtgärder.

Många hot i omvärlden

Trots det rådande gynnsamma läget inom finanssektorn i Finland finns det osäkerhetsfaktorer i omvärlden som gör det nödvändigt att förbereda sig för att läget eventuellt försämras. Om den ekonomiska tillväxten på global eller europeisk nivå avtar, har det omedelbara effekter på våra exportutsikter och därigenom på företagets resultat. Priset på återfinansiering kan stiga och tillgången på återfinansiering kan försvåras om skuldkrisen fortgår och stater och

banker behöver betydande återfinansiering. En fortsatt låg räntenivå under lång tid belastar i sin tur bankernas räntenetto och försvårar placeringsverksamheten i försäkringsbolagen och arbetspensionsanstalterna – i synnerhet när det gäller att täcka ansvaren för produkter med garanterad avkastning i livförsäkringsbolagen. En låg räntenivå kan göra att investerarna söker högre avkastning på objekt med hög risk. Dessutom kan det i vissa länder leda till en överhettad ekonomi.

De senaste veckorna har ränteförväntningarna på marknaden emellertid förändrats på grund av inflationshotet: räntorna förväntas stiga i högre grad än prognostiserat. Å andra sidan kan den förväntade uppgången i räntorna belasta bolåntagarna vars lån huvudsakligen är bundna till rörliga räntor.

Det nya EU-systemet för finansiell tillsyn fokuserar på internationell påverkan

Vid ingången av 2011 inrättades nya finanstillsynsmyndigheter i Europa: bankmyndigheten (EBA), värdepappersmyndigheten (ESMA) och försäkrings- och tjänstepensionsmyndigheten (EIOPA) samt Europeiska systemrisknämnden (ESRB) som är ett samarbetsorgan för centralbankerna och tillsynsmyndigheterna och som inrättats i anslutning till Europeiska centralbanken.

De nya myndigheterna har betydligt mer omfattande befogenheter än de tidigare tillsynskommittéerna. De kan göra upp regler som i sig kan vara bindande för olika medlemsländer. Dessutom samarbetar de för att harmonisera tillsynsmetoderna till exempel i tillsynskollegier för banker

och försäkringsbolag. I vissa fall kan de även handha tillsynen av enskilda aktörer eller system, såsom ESMA som övervakar kreditvärderingsföretagen. Därutöver har man ålagt samtliga tre myndigheter ett särskilt kundskydds-uppdrag. Det nationella ansvaret för tillsynen av bankerna, försäkringsbolagen och de övriga tillsynsobjekten förblir dock oförändrat.

Vad innebär ändringen i praktiken? Ett ännu större ansvar för regleringen tillfaller tillsynsmyndigheterna. Finland representeras i regleringsarbetet av Finansinspektionen. Finansinspektionen ska kunna utvärdera olika projekt med hänsyn till de särskilda dragen i den finländska marknaden och lagstiftningen samt påverka i projekten så tidigt som möjligt. Till exempel i tillsynen av gränsöverskridande koncerner är det fortfarande viktigt att behålla ett tillräckligt inflytande hos värdlandsmyndigheten i frågor som är viktiga för den finansiella stabiliteten och kundernas intressen i det egna landet.

I synnerhet i början finns det dock en risk att de nya myndigheterna i alltför stor utsträckning koncentrerar sig på att göra upp nya regler i en situation där de snarare borde arbeta för att harmonisera tillsynsmetoderna och öka tillsynssamarbetet. Den största utmaningen för tillsynsmyndigheterna i vår är att genomföra stresstesterna inom finanssektorn på ett trovärdigt sätt så att förtroendet för aktörerna inom finanssektorn kan förstärkas.

Stora förväntningar riktas till verksamheten i ESRB. Nämnden har som mål att förebygga systemriskerna och mildra konsekvenserna av dem. De centralbanker som hör till nämnden samarbetar med tillsynsmyndigheterna. Utifrån erfarenheterna av finanskrisen är det viktigt att öka samarbetet inom denna så kallade makro- och mikro-tillsyn. Dessutom ska en smidig informationsförmedling mellan olika parter säkerställas så att ESRB har tillgång till tillräcklig information för att skapa högklassiga analyser och upptäcka sådana risker som hotar stabiliteten på finansmarknaden.

Hushållens överskuldssättning är ett orosmoment

Finansinspektionen har redan under längre tid varit orolig för att hushållen överskuldssätter sig och inte skyddar sig mot högre räntor. Våren 2010 rekommenderade Finansinspektionen att bankerna skulle testa betalningsutrymmet för kunder som överväger att ta bolån. Testet skulle göras utifrån en ränta på 6 procent och en löptid på maximalt 25 år. Dessutom rekommenderade Finansinspektionen att beloppet av lånet i regel inte skulle vara mer än 90 procent av bostadens värde. Finansinspektionen har inte bekymrat sig över banksystemets hållbarhet utan månat om skyddet av kunderna mot risker i det fall att bolåntagarnas skuldbetalningsförmåga av en eller annan anledning försämras och priserna på bostäder sjunker. Hushållens

skuldsättningsgrad har stigit sedan slutet av 1990-talet. Det mest oroväckande är emellertid att antalet mest skuldsatta hushåll har ökat markant på 2000-talet. Knappt 10 procent av hushållen har skulder som är mer än tredubbelt så mycket som årsinkomsterna. Detta belopp motsvarar närmare hälften av hushållens sammanlagda skulder. För närvarande ligger priserna på bostäder i relation till hyrorna och lönerna på en högre nivå än medeltalen på lång sikt. Av denna anledning är det viktigt att kredittagarna även förbereder sig för en nedgång i priserna när de planerar den egna ekonomin.

Efter att Finansinspektionen gav sina rekommendationer har den följt ändringarna i bankernas instruktioner om utlåning. I slutet av året kontrollerade vi genom stickprovsundersökning huruvida bankerna hade följt rekommendationerna när de beviljade nya bolån. Undersökningen genomfördes på så sätt att alla banker som tillhandahåller bolån lämnade uppgifterna om alla kreditbeslut under 1–5 dagar i mitten av november. Det visade sig att bankerna hade testat kundernas betalningsförmåga enligt instruktionerna, men att de fortfarande hade beviljat synnerligen stora bolån i förhållande till bostadens värde. Finansinspektionen kommer att analysera resultaten av undersökningen och överväger eventuella fortsatta åtgärder i ärendet.

Tillsynsobjektens riskhanteringsförmåga förbättras genom regeländringar

De senaste åren har regleringen inom finanssektorn setts över på många plan. Största delen av revideringarna utgår från erfarenheterna under finanskrisen. I fråga om bankerna är syftet med ändringarna att öka bankernas förmåga att absorbera förluster genom att kräva högre och mer kvalitativt kapital. Dessutom syftar ändringarna till att bland annat genom kontracykliska kapitalbuffertar förebygga överhettning i ekonomin inom olika sektorer till följd av en alltför stor utlåning.

De nya kapitalkraven för bankerna utgör inget stort problem för största delen av de finländska kreditinstituterna, eftersom deras egna kapital redan nu uppfyller såväl de kvantitativa som de kvalitativa kraven. Mer utmanande krav för de finländska aktörerna är de planerade kraven på likviditetsbuffertens omfattning och art samt kravet på en ökad långfristig återfinansiering. Ännu striktare krav skulle oundvikligen avspeglas antingen i bankernas lönsamhet eller i kundernas lånemarginaler. De planerade ökade behoven av långfristig finansiering är inte särskilt lämpliga i det rådande ekonomiska läget. Förberedelserna för regeländringarna förutsätter att bankerna ska öka den långfristiga finansieringen samtidigt som staterna och bankerna kommer att ha omfattande behov av återfinansiering den närmaste tiden. Att tillgodose dessa finansie-

ringsbehov kan försvåra finansieringen även i banker som är i gott skick.

Man har genomfört konsekvensstudier av den nya bankregleringen även för samhällsekonomin. De olika studierna är delvis motstridiga, men slutresultatet i de flesta studier är att tillväxten av bruttonationalprodukten tilltar på lång sikt genom regleringen. Orsaken till detta är att sannolikheten för bankkriser minskar på grund av de striktare kapitalkraven. Å andra sidan är det fortfarande oklart hur regleringen påverkar bankernas affärsmodeller, affärsvolym och kundmarginaler. Det är sannolikt att speciellt utlåningen till bostadssektorn och till små och medelstora företag blir något dyrare.

I fråga om försäkringsverksamheten skapar Solvens II enligt de senaste konsekvensanalyserna inga betydande problem för de försäkringsbolag som har verksamhet i Finland, trots att kapitalkraven för dessa blir högre. Solvens II och de planerade likviditetsbuffertarna för bankerna kan emellertid bidra till att statens skuldebrev blir mer attraktiva än övriga investeringsobjekt. Dessutom kan Solvens II i synnerhet påverka livförsäkringsbolagens produktutbud. Kapitalkraven kommer ännu att preciseras på EU-nivå utifrån den genomförda konsekvensstudien. I samband med detta bör också vissa föreslagna beräkningsregler förenklas.

Ett positivt utvecklingssteg vore att principerna enligt Solvens II tillämpas i kapitaltäckningsreglerna för arbetspensionsanstalter och tillsynen av dem. Det nuvarande systemet, som bygger på kategorisering, har varit fungerande men lämpar sig inte lika bra för en utvecklad kapitalmarknad och avancerade investeringsinstrument som Solvens II-metoden som utgår från stresstester. Det vore naturligt om reglerna för beräkning av kapitaltäckningen och för intern styrning i arbetspensionsanstalter har ett likadant innehåll som reglerna för liv- och skadeförsäkringsbolag, dock med beaktande av pensionssystemets särskilda drag.

En detaljerad reglering bör inte leda till att man inom olika sektorer försöker skapa marknader som inte omfattas av regleringen. Vi har redan observerat vissa tecken på detta i andra länder.

Inspektionerna skärptes

Finansinspektionen har gjort ett stort arbete för att skärpa inspektionerna. Föremålen för inspektion väljs nuförtiden utifrån riskerna (se sidan 24) och med hjälp av Finlands Banks analyser. I inspektionerna strävar vi efter att så noga som möjligt sätta oss in i det delområde som är föremål för inspektion och att verifiera iakttagelserna under inspektionen. Med tanke på resultaten av inspektionerna har detta visat sig vara en lämplig metod. Efter krisen har också de

övriga finanstillsynsmyndigheterna omvärderat sina egna tillsynsstrategier och fördjupat inspektionerna.

Inspektionerna fortsätter intensivt även under innevarande år. Det prioriterade området är fortfarande inspektionerna av riskhanteringen med specialteman i tillsynsobjektens egna stresstester och hantering av affärs- och balansrisker.

Kundskyddet fortsatt i fokus

Under året förekom en offentlig diskussion om flera fall där investerare hävdade att de fått felaktig information om riskerna i samband med investeringar. Finansinspektionen kontrollerade för sin del att informationsskyldigheten iaktogs och särskilt att informationen om riskerna i anknytning till och kostnaderna för olika investeringsprodukter var överskådlig och tillräcklig. I inspektionerna upptäckte Finansinspektionen betydande bristfälligheter i informationen om kostnaderna, i synnerhet vad gällde de fondanknutna försäkringarna. I fråga om de övriga produkterna, såsom fonderna och de strukturerade lånen, iaktogs informationsskyldigheten betydligt bättre än tidigare, fastän bristfälligheter ännu förekommer.

Även inom EU har man utrett om den information som ska ges kunderna är tillräcklig och om tillvägagångssätten i försäljningen är lämpliga. Dessutom har man vidtagit åtgärder till exempel för att harmonisera den information som ska ges kunderna om liknande paketerade investeringsprodukter. Finanstillsynsmyndigheternas så kallade PRIPs-arbetsgrupp beslutade att föreslå att informationskraven och tillvägagångssätten i försäljningen skulle harmoniseras. Dessutom skickade kommissionen ut flera förslag på remiss, bland annat för att förbättra kvaliteten på den information som ska ges kunderna.

På samma sätt som i Finansinspektionens strategi har frågorna kring kundskyddet hög prioritet även i de nya EU-myndigheternas handlingsplan och i regleringen av dessa. Myndigheterna har ålagts ett uppdrag av helt ny typ: en särskild skyldighet att följa marknaden för finansiella produkter och tjänster som är riktad till konsumenter. Dessutom har myndigheterna rätt att vid behov begränsa eller till och med förbjuda affärstransaktioner inom finanssektorn om transaktionerna kan äventyra verksamheten på finansmarknaden. Regleringen möjliggör en betydligt lägre tröskel än tidigare att ingripa i olämpligt utbud av tjänster.

Tillsynen över handeln effektiviseras

Undersökningen av missbruken inom aktiehandeln har försvårats till följd av att aktiehandeln har spritt sig från börserna även till andra handelsplatser. Finansinspektionen har aktivt varit med i att bygga upp ett samnordiskt

transaktionsrapporteringssystem. Under innevarande år omfattar rapporteringen utöver börshandeln även OTC-derivaten, vilket förbättrar möjligheterna att övervaka den decentraliserade handeln. Enligt förslaget i den senaste totalrevisionen av värdepappersmarknadslagen ska även de inhemska investerarna kunna förvaltarregistrera sina innehav. Syftet med detta är att förbättra kostnadseffektiviteten på vår aktiemarknad. Eftersom tillsynen bygger på transaktionsrapporteringen, har förvaltarregistreringen knappt någon inverkan på inspektionsrutinerna.

En stadig grund för en gemensam verksamhetskultur

Under 2010 gjorde Finansinspektionen ett stort arbete för att utvecklas till en enhetlig och dynamisk Finansinspektion. För att förbättra effektiviteten i verksamheten och arbetsklimatet förnyade vi vissa processer, preciserade ansvarsområdena och ökade informationsförmedlingen inom myndigheten. En fortsatt utmaning är att minska på kostnaderna vid Finansinspektionen.

I slutet av året fördes en gemensam diskussion om värderingar som hela personalen vid Finansinspektionen deltog i. Diskussionen resulterade i ett samförstånd om värderingarna för Finansinspektionen och alla dess anställda. Parterna fastställde att värderingarna är "ansvarsfull, förnyelseinriktad, resultatinkriktad – tillsammans". Formuleringen beskriver Finansinspektionens och de anställdas verksamhetssätt. Ansvarsfullhet är en absolut förutsättning för tillsynsmyndighetens verksamhet. Ansvarsfullhet beskriver att vår verksamhet är konsekvent, högkvalitativ och konstruktiv, och resultatinkriktningen beskriver vad vi presterar, att vi koncentrerar oss på det väsentliga. En framgångsfaktor är dessutom förmågan att förnya sig samt att arbeta som ett team tillsammans med intressentgrupperna.

Finansinspektionen intar en utsiktsplats i utvecklingen av finanssektorn, och utgör en professionellt utmanande och mentalt stimulerande arbetsplats. Jag tackar alla nuvarande och även tidigare medarbetare för ett gediget och resultatrikt arbete för att uppnå Finansinspektionens mål.

Helsingfors den 17 februari 2011

Anneli Tuominen

Mission

Vi främjar den finansiella stabiliteten, förtroendet för finansmarknaden och kund- och investerarskyddet.

Vi övervakar

- finansmarknadsaktörernas riskhantering och verksamhetsförutsättningar
- uppförandet i kundrelationer och på marknaden och investerar- och kundinformationens kvalitet.

Strategiska riktlinjer

Främja en riskbaserad tillsyn

- Med ledning av aktuella analyser inriktar vi vår verksamhet på tillsynen av de största riskerna, de mest riskexponerade aktörerna och de mest riskfyllda verksamheterna.
- Vi utvecklar vår analys av riskerna på finansmarknaden och vår krishanteringsberedskap.
- Vi informerar allmänheten regelbundet om fokusområdena för och observationerna från vår tillsyn.

Bidra till ett effektivare internationellt tillsyns- och regleringssamarbete

- Vi stöder införandet av ett nytt tillsynssystem i EU.
- Vi ökar framför allt det nordiska tillsynssamarbetet på väsentliga riskområden och arbetar för en arbetsfördelning och specialisering mellan tillsynsmyndigheterna inom ramen för internationella tillsynskollegier.
- Vi påverkar regelreformer av relevans för den finansiella stabiliteten, konkurrenskraften och kundskyddet i Finland genom insatser i beredningsarbetet i tillräckligt god tid.

Vision

Finansinspektionen är en dynamisk och ansedd tillsynsmyndighet och en byggare av en högklassig europeisk tillsynskultur.

Vår målbild är

- en sund utveckling och lika konkurrensvillkor på finansmarknaden i Finland
- en väl avpassad reglering och tillsyn
- kundernas ökade kunskaper om finansmarknaden.

Främja kund- och investerarskyddet

- Vi ökar allmänhetens kunskap om kostnaderna för och riskerna med finansiella produkter och tjänster.
- Vi ingriper aktivt och snabbt mot otillbörlig marknadspraxis.
- Vi satsar på tillsynen av produktutvecklingen och försäljningen av spar- och investeringsprodukter.

Införa en gemensam verksamhetskultur

- Vi ökar användningen av elektroniska informationshanteringsverktyg och upprätthåller en heltäckande, aktuell och tillförlitlig tillsynsdatabas.
- Vi ökar användningen av elektroniska informationshanteringsverktyg och upprätthåller en heltäckande, aktuell och tillförlitlig tillsynsdatabas.
- Vi utnyttjar synergifördelarna av en integrerad tillsyn och vårt samarbete med Finlands Bank. Vi effektiviserar och harmoniserar arbetsflöden och arbetssätt.
- Vi sörjer för ett positivt och produktivt arbetsklimat och ett gott chefsarbete.

Finansinspektionen fokuserade inom tillsynen på en riskbaserad och förebyggande tillsyn i enlighet med sin strategi.

- Bank-, försäkrings- och investeringstjänster inspekterades i stor omfattning. Inspektionerna inriktades på bankernas nedskrivningsförfaranden, kredit-, ränte- och likviditetsriskerna och försäkringsbolagens placeringsverksamhet och riskhantering.
- Tillsynsprocesserna, i synnerhet inspektionsprocessen och processen för tillsynsmyndighetens bedömning, utvecklades och riskanalysen förbättrades i samarbete med Finlands Bank. Tillsynsobjektens rapportering och Finansinspektionens analysrapporter utvecklades speciellt i fråga om försäkringssektorn.
- För att bibehålla förtroendet för finansmarknaden i Finland gav Finansinspektionen aktivt ut information och analyser. I april och september offentliggjorde Finansinspektionen omfattande analyser av läget inom finanssektorn i Finland. Resultaten av det egna stresstestet för hela finanssektorn i Finland och resultaten av EU:s stresstest offentliggjordes i juni respektive juli.
- Finansinspektionen inkluderade de ändringar som hade gjorts i den europeiska regleringen (bland annat de så kallade andra och tredje etapperna av kapitaltäckningsreglerna för bankerna) i sina egna föreskrifter och anvisningar. Finansinspektionen gav rekommendationer om ersättningar inom finanssektorn. Rekommendationerna understryker att ersättningarna ska bestämmas utifrån en långvarig framgång och att riskerna ska beaktas i grunderna för bestämmande av ersättningarna.
- Finansinspektionen återkallade Sofia Banks koncession och försatte banken i förvaltning. Bankens kapitalbas underskred minimikravet för kreditinstituten. Beslutet var nödvändigt även för att trygga likabehandling av insättarna och de övriga borgenärerna. Läs mer om Sofia Bank på sidan 27.
- Finansinspektionen fastställde kriterierna för godtagbarhet av ansvarsöverföringarna mellan arbetspensionsanstalterna. Tillsynsmyndigheten preciserade kriterierna för beviljande av tillstånd med avseende på en sund utveckling av branschen, konkurrens och ökade risker.

Finansinspektionen ökade kundupplysningen och tillsynen över kund- och investerarskyddet i enlighet med sin strategi.

- Finansinspektionen erbjöd kundupplysning om finansiella tjänster, sparprodukter och lånerisker samt förnyade kundwebbplatsen för tjänsten Finanskund.fi.
- Finansinspektionen gav anvisningar om bostadslånggivningen med tanke på kundskyddet. Bankerna bör kräva en självfinansieringsandel på minst 10 % för bolån. I beräkningarna av betalningsutrymmet bör bankerna testa kundernas betalningsförmåga på en räntenivå om 6 % och med en maximilöptid på 25 år. Kunderna ska lämnas utförliga uppgifter om räntetaks- och låneskyddsförsäkringar.
- Finansinspektionen undersökte sparprodukternas kostnadsstrukturer. Speciellt i fråga om fondförsäkringar uppges det totala priset på försäkringarna till kunderna på ett svårbegripligt sätt och kostnaderna för flerstegsprodukterna framgår inte tydligt. När det gäller investeringsfondernas provisioner är formlerna för beräkning av avkastningsrelaterade provisioner i flera fonder komplicerade och det är svårt att jämföra sådana fonder med varandra eller med fonder som tar ut fasta provisioner. Finansinspektionen kommer att ge anvisningar om försäkringar 2011.

- Finansinspektionen genomförde granskningar av innehållet i den information som ska ges kunderna i anslutning till försäljningen av nya produkter inom bundet långsiktigt sparande (LS-sparande) samt gav instruktioner om detta slags information.
- I tillsynen av uppföranderegler framkom inga stora eller nämnvärda brister i marknadsuppförandet, men bland annat Försäkrings- och finansrådgivningens (FINE:s) värdepappersnämnd behandlade åtskilliga tidigare uppkomna tvister. Antalet tillsynsåtgärder var stort. Genom åtgärderna ingrep Finansinspektionen i bristerna och yrkade på korrigerande åtgärder.
- Finansinspektionen publicerade sin första utredning om iakttagande av uppfyllselen av livförsäkringsbolagens skälighetsprincip. Den information som livförsäkringsbolagen lämnar ut bör förbättras, men skälighetsprincipen anses ha blivit uppfylld i bolagens kundgottgörelser.
- Finansinspektionen rekommenderade att bankerna skulle ge kunderna utförligare information om primräntorna. Enligt rekommendationerna bör bankerna förbättra kundinformationen om grunderna för fastställande av referensräntorna och om eventuella ändringar i räntorna. Om grunderna ändras, bör kunderna till exempel ha möjlighet att ändra referensräntan avgiftsfritt.
- Finansinspektionen instruerade de noterade bolagen i offentliggörande av framtidsutsikter och övervakade kriterierna för nedskrivningstester. Inom tillsynen över värdepappershandeln undersöktes ett flertal möjliga missbruk.
- Finansinspektionen genomförde inspektioner av den interna kontrollen i arbetslöshetskassorna och krävde i vissa fall en bättre beredskap att reagera på eventuella förändringar i arbetslösheten.
- Finansinspektionen gav tre offentliga anmärkningar och påförde en ordningsavgift. Anmärkningarna gavs på grund av försummelser av skyldigheter avseende insiderregister och försummelse av de noterade bolagens informationsskyldighet. Ordningsavgiften gällde brott mot en investeringsfonds stadgar. Dessutom lämnade Finansinspektionen tre begäran om polisutredning.

Finansinspektionen stödde aspekter som var viktiga för finansmarknaden i Finland inom EU:s regelverksreformer och effektiviserade det nordiska tillsynssamarbetet i enlighet med sin strategi.

- Finansinspektionen deltog tillsammans med Finansministeriet i utvecklingen av kapitaltäcknings- och likviditetsreglerna för banksektorn.
- Finansinspektionens tyngdpunkter har varit utvecklingen av informationen för detaljhandelskunder och samarbetet inom solvenstillsynen i gränsöverskridande bankkoncerner genom sitt ordförandeskap i olika EU-arbetsgrupper.
- Finansinspektionen var aktivt med i att genomföra Europeiska banktillsynskommitténs (CEBS) och Europeiska försäkrings- och tjänstepensionskommitténs (CEIOPS) riskbedömningar och stresstester och i att ta fram anvisningar för såväl riskhantering och intern styrning som tillsynssamarbete. Inom CEIOPS deltog Finansinspektionen också i beredningen av Solvens II.
- Det nordiska samarbetet intensifierades i fråga om inspektioner, likviditetstillsyn och frågor kring Solvens II.
- Tillsynsmyndigheternas kollegiesamarbete utökades och effektiviserades bland annat genom krypterat elektroniskt informationsutbyte.

Utvecklingen av kärnprocesserna och verksamhetssätten har skapat en långtgående gemensam verksamhetskultur och effektiviserat verksamheten.

- Finansinspektionen definierade och införde kärnprocesserna i enlighet med målsättningen och satte upp effektivitetsmål för processerna. Genom omallokering av resurserna ökade effektiviteten i verksamheten.
- För personalen arrangerades kompetenshöjande utbildning (i synnerhet om Solvens II och derivatkontrakt).
- Ett åtgärdsprogram som skapades utifrån undersökningen av arbetsklimatet sattes i verket. Finansinspektionens värderingar fastställdes i slutet av året.

Bankfullmäktige

Riksdagens bankfullmäktige övervakar den allmänna ändamålsenligheten och effektiviteten i Finansinspektionens verksamhet. Ordförande för bankfullmäktige under verksamhetsåret var **Timo Kalli** och **Antti Kalliomäki** var vice ordförande. Övriga bankfullmäktigeledamöter var **Tanja Karpela**, **Martti Korhonen**, **Mika Lintilä**, **Pekka Ravi**, **Marja Tiura**, **Jutta Urpilainen** och **Ben Zyskowitz**.

Direktionen

Direktionen styr verksamheten genom att ställa upp de särskilda målen för Finansinspektionens verksamhet, besluta om riktlinjerna för verksamheten och styra och övervaka måluppfyllelsen och efterlevnaden av riktlinjerna. Direktionen behandlar också Finansinspektionens årliga budget och underställer den Finlands Banks direktion för fastställelse, lämnar minst en gång om året bankfullmäktige en berättelse över målen för Finansinspektionens verksamhet och måluppfyllelsen och hör årligen representanter för finansmarknadsaktörerna. Representanterna hörs om målen för tillsynen och utfallet, om budgeten, om förändringar som väntas ske i tillsynen och deras inverkan på avgiftsinkomsterna samt om vilka åtgärder de väntade förändringarna kräver.

Direktionen har fem medlemmar och dess mandatperiod är tre år. Direktionsmedlemmarna och suppleanterna utnämns av bankfullmäktige. Medlemmarna utnämns på förslag av Finansministeriet, Social- och hälsovårdsministeriet och Finlands Bank och de alla har en personlig suppleant.

Medlemmar

ordförande **Pentti Hakkarainen**,
vice direktionsordförande, Finlands Bank

vice ordförande **Martti Hetemäki**,
understatssekreterare, Finansministeriet

Outi Antila

överdirektör,
(direktör Antero Kiviniemi t.o.m. 30.6)
Social- och hälsovårdsministeriet

Pirkko Juntti

vicehäradshövding

Paavo Pitkänen

filosofie kandidat

Suppleant för Pentti Hakkarainen är avdelningschef **Kimmo Virolainen**, för Martti Hetemäki enhetschef, lagstiftningsrådet **Tuija Taos** och för Antero Kiviniemi och senare för Outi Antila övermatematiker **Leena Väänänen** t.o.m. 21.10. Fr.o.m. 22.10 är suppleant för Outi Antila direktör **Erkki Rajaniemi**. Sekreterare är ledande jurist **Pirjo Kyyrönen**.

Direktionen sammanträdde 14 gånger under året. Alla medlemmar eller deras suppleanter närvarade på 11 sammanträden. Samtliga sammanträden var beslutföra.

Bankfullmäktige har fastställt månadsarvodena för direktionsmedlemmarna och suppleanterna. Något separat sammanträdesarvode betalas inte. Totalt utbetalades 54 750,00 euro i arvoden till medlemmarna och suppleanterna.

Direktionen hörde finansmarknadsaktörer

Kostnadseffektiviteten och resultatriktningen i Finansinspektionens verksamhet stöds av regelbundna samråd med aktörerna på finansmarknaden. Representanterna för finansmarknadsaktörerna fick uttala sig vid ett möte som arrangerades i april. På samrådet lyfte representanterna fram behovet av att effektivisera Finansinspektionens verksamhet ytterligare i syfte att minska kostnaderna. Dessutom betonades betydelsen av det nordiska tillsynssamarbetet. Det ansågs vara viktigt att föreskrifterna och anvisningarna revideras och att konkurrensaspekterna beaktas i regleringen. På samrådet betonades även betydelsen av djupgående kompetens för framgången i Finansinspektionens verksamhet. Finansinspektionen har beaktat denna respons i sin verksamhetsplan.

Direktör, ledningsgrupp och avdelningar

Direktören ska leda verksamheten och fatta beslut i ärenden som inte hör till direktionen. Direktör under verksamhetsåret var **Anneli Tuominen**. Direktören bistås av en rådgivande ledningsgrupp som består av avdelningscheferna och andra tjänstemän som förordnats av direktören. Ledningsgruppen sammanträdde 61 gånger under året.

Bankfullmäktige utnämnde Anneli Tuominen till tjänsten som direktör för en mandatperiod på fem år i februari 2009. Finansinspektionens direktion utnämnde avdelningscheferna för mandatperioder på fem år 2009 (Jarmo Parkkonen, Erja Rautanen och Jukka Vesala) och 2010 (Marja Nykänen). Bankfullmäktige utnämnde Jukka Vesala till direktörens ställföreträdare i maj 2009.

Lönen och arvodena till direktören uppgick till 203 620,00 euro. Lönerna och arvodena till ledningsgruppens medlemmar uppgick till 738 630,10 euro.

Finansinspektionen har fyra avdelningar: institutstillsyn, risktillsyn, marknadstillsyn och marknadsuppförande. Avdelningarna är uppdelade i byråer. Direkt under direktören sorterar också en förvaltningsenhet, ett ledningssekretariat och en kommunikationsenhet.

Ledningsgrupp

Medlemmarna i Finansinspektionens ledningsgrupp från vänster till höger: Jukka Vesala, Hely Salomaa, Erja Rautanen, Anneli Tuominen, Erkki Kontkanen, Marja Nykänen och Jarmo Parkkonen.

Anneli Tuominen

direktör, ordförande för ledningsgruppen
vicehäradshövding, ekonom

Jukka Vesala

biträdande direktör, risktillsyn, vice ordförande för
ledningsgruppen
ekonomie doktor

Marja Nykänen

fr.o.m. 21.6 avdelningschef, institutstillsyn
vicehäradshövding

Jarmo Parkkonen

avdelningschef, marknadstillsyn
juris kandidat, ekonomie magister

Erja Rautanen

avdelningschef, marknadsuppförande
juris kandidat

Erkki Kontkanen

enhetschef, ledande rådgivare, ledningssekretariatet
juris doktor

Hely Salomaa

ledande rådgivare, risktillsyn
politices doktor

Sekreterare för ledningsgruppen var ledande jurist, vice-
häradshövding **Pirjo Kyyrönen**.

[📄](#) Se CV för ledningsgruppen **Finansinspektionen.fi** >
Om FI > Organisation > CV för ledningsgruppen

Avdelningen för **institutstillsyn** svarar för helhetsbilden av de finansiella företagens verksamhet, kapitaltäckning och risker och för samordningen av klagomålshantering och tillsynsåtgärder. Samordnarna kallas institutsansvariga. Till uppgifterna hör att ta fram en årlig bedömning av kapitaltäckningen för försäkrings- och finansmarknadsaktörerna, exklusive de värdepappersföretag och fondbolag som inte hör till några grupperingar, i förhållande till deras verksamhet och risktagande. Avdelningen handlägger bankernas och försäkringsbolagens tillståndsärenden i samarbete med andra avdelningar. Vidare utvärderar avdelningen aktörernas interna styrning och finansiella rapporter och lagenligheten i deras verksamhet. Institutstillsyn svarar även för samordningen av samarbetet med nordiska tillsynskollegier.

Risktillsynen har som mål att upptäcka och förebygga risker som kan hota tillsynsobjektens solvens och likviditet. Tillsynen inriktas på att risktagandet inte överstiger riskhanteringsförmågan, att riskhanteringen och internkontrollen är adekvat och att kapital- och likviditetshanteringen i tillsynsobjekten är god. Tillsynen utförs genom inspektioner och analyser av den regelbundna rapporteringen (kreditrisk, marknadsrisk, likviditetsrisk, operativa risk och försäkringstekniska risker samt tillförlitligheten i penningtvättsbekämpningen, betalningssystemen och IT-infrastrukturen). Avdelningen svarar för analyser, publikationer och undersökningar av tillsynsobjektens och finanssektorns finansiella ställning och risker. Vidare svarar avdelningen för utvecklingen av Finansinspektionens datasystem, utvecklingen av bästa praxis för EU:s tillsynsmyndigheter och för samordningen av inspektionsverksamheten.

Avdelningarna för institutstillsyn och risktillsyn utgör tillsammans en samlad stabilitetstillsyn, och ett av dess syften är också en effektiv krishantering. Syftet med en effektiv hantering är att minimera konsekvenserna av kriser och störningar för kunderna och det finansiella systemets funktionsförmåga och de samhällsekonomiska kostnaderna.

Avdelningen för **marknadstillsyn** ska främja förtroendet för investerarinformationen och värdepappersmarknadens funktionssätt. Förtroendet byggs upp av högklassig, tydlig och uppdaterad investerarinformation, en välfungerande infrastruktur och god marknadspraxis.

Avdelningen övervakar de noterade bolagens informationsgivning, värdepapperserbjudanden, IFRS-redovisning och olika investeringsprodukter. Vidare övervakar avdelningen såväl infrastrukturens funktionssätt som handeln och handelspraxisen på värdepappersmarknaden. Avdelningen utreder också marknadsmissbruk. Som medlem i Centralhandelskammarens revisionsnämnd deltar Finansinspektionen i revisorstillsynen och utvecklingen av arbetet på detta område.

Avdelningen för **marknadsuppförande** svarar för tillsynen av relationerna mellan de finansiella tjänsteleverantörerna och kunderna. Tillsynen inriktas främst på de interna processerna och organisationen för kundrelationer i företagen under tillsyn. Avdelningen övervakar marknadsföringen av finansiella tjänster och produkter, informationen till kunderna och på allmänt plan tjänsteleverantörernas uppförande mot kunderna.

Avdelningen handlägger tillstånds- och registreringsansökningar från värdepappersföretag, fondbolag och försäkringsförmedlare och anmälningar om gränsöverskridande verksamhet samt övervakar processerna och förvaltningen i arbetslöshetskassor. I de värdepappersföretag och fondbolag som inte hör till några grupperingar eller bankkoncerner svarar avdelningen även för bedömningen av kapitaltäckningen i förhållande till deras finansiella ställning och risktagande. Till uppgifterna hör också kundupplysning riktad till allmänheten särskilt om riskerna med produkterna. Inom kundskydd och kundupplysning samarbetar Finansinspektionen med Konsumentverket och Försäkrings- och finansrådgivningen FINE.

Varje avdelning svarar för regelutvecklingen inom sitt eget ansvarsområde.

Personal

Finansinspektionen är en expertorganisation. Av de anställda tjänstgör 74 % i expertbefattningar, 10 % i chefsbefattningar och 16 % i stödbefattningar. Den budgeterade personalstyrkan för 2010 var 218 anställda, men vid slutet av året uppgick den närvarande personalen till 209. Fördelningen på olika verksamhetsområden var vid slutet av året följande:

Avdelningen för risktillsyn	69	Avdelningen för marknadsuppförande	30
Avdelningen för institutstillsyn	43	Förvaltningsenheten	13
Avdelningen för marknadstillsyn.....	40	Ledningssekretariatet	8
		Kommunikationsenheten .	5
		Ledningen	1

Vid slutet av verksamhetsåret var 61 % kvinnor och 39 % män. Av de anställda som tjänstgjorde i chefsbefattningar (som direktörer och avdelnings-, enhets- och byråchefer) utgjordes exakt hälften av män och hälften av kvinnor. Av experterna utgjorde andelen kvinnor 53 % och andelen män 47 %. Av de anställda som tjänstgjorde i stödbefattningar var 97 % kvinnor och 3 % män. Personalomsättningen var 9 % (8 % under 2009).

Finansinspektionen publicerar årligen ett personallbokslut och genomför vartannat år en undersökning om arbetsklimatet. Nästa undersökning om arbetsklimatet kom-

mer att genomföras hösten 2011. Genom dessa undersökningar följer Finansinspektionen bland annat hur arbetsförhållandena utvecklas.

Regler för de anställdas värdepappershandel och bindningar

Finansinspektionens roll som tillsynsmyndighet för finansmarknaden ställer särskilda etiska krav på tjänstemännen. Personalen ska i sitt arbete beakta tillsynsmyndighetens mål och verka för målen. Anställdas relationer eller ekonomiska bindningar till något företag under tillsyn får inte bli alltför nära eller annars sådana att deras oberoende kan ifrågasättas. De anställda har en vittgående skyldighet att anmäla sina bindningar (värdepappersinnehav, lån, borgensförbindelser, andra förpliktelser, bisysslor och andra bindningar).

Tjänstemännen ska också följa detaljerade bestämmelser i sina värdepappers- och försäkringsinvesteringar. Enligt anvisningarna för de anställdas värdepappershandel och försäkringsinvesteringar, som har godkänts av Finansinspektionens direktion, ska personalen iaktta följande begränsningar:

- **Förvärvsförbud:** De anställda får inte förvärva aktier som tillsynsobjekt har emitterat och inte heller värdepapper som ger rätt till aktierna. Detsamma gäller utländska tillsynsobjekts aktier eller värdepapper som ger rätt till aktierna, om det utländska tillsynsobjektets filial eller dotterbolag i Finland är föremål för Finansinspektionens tillsyn.
- **Förbud mot korttidshandel:** De anställda får göra kortfristiga placeringar endast i undantags-situationer med tillstånd av Finansinspektionens direktör. En placering betraktas som kortfristig när högst tre månader gått mellan förvärv och försäljning eller försäljning och förvärv av samma värdepappersslag mot vederlag.
- **Begäran om tillstånd för värdepappershandel:** De anställda ska före en handelstransaktion begära tillstånd för värdepappershandel av Finansinspektionens Compliance Officer. Tillstånd beviljas inte om Finansinspektionen vid handelstillfället har uppgifter som i väsentlig mån påverkar värdepapprets värde.
- **Anvisningarna gäller också försäkringsinvesteringar:** Anvisningarna tillämpas även på sådana fondförsäkringar där försäkringens värde är bundet till värdeutvecklingen av ett värdepapper som omfattas av anvisningarnas tillämpningsområde och där försäkringstagaren själv kan välja vilket investeringsobjekt hans eller hennes försäkringspremier kommer att placeras i.

Finansinspektionen bedriver sin verksamhet vid Finlands Bank

Administrativt är Finansinspektionen knuten till Finlands Bank men fattar sina beslut självständigt.

Finansinspektionen och Finlands Bank har en viktig roll i övervakningen av den finansiella stabiliteten och genomför denna uppgift i intensivt samarbete. Vid slutet av året undertecknade Finansinspektionen och Finlands Bank ett samförståndsavtal (MoU) om informationsutbyte och samarbete. I avtalet fastställs de redan vedertagna samarbetsrutinerna. Viktiga samarbetsområden är insamling av uppgifter och uppföljning av finansmarknaden, identifiering av riskerna i de finansiella företagens omvärld, bedömningar av systemrisker, stresstester och utveckling av sådana analysmetoder som behövs vid övervakningen av den finansiella stabiliteten. Finansinspektionen kan utnyttja Finlands Banks analyser när det gäller att inrikta det egna tillsynsarbetet. Genom samarbetet inom rapporteringssystemet och utvecklingen av metoderna uppnås kostnadsbesparingar.

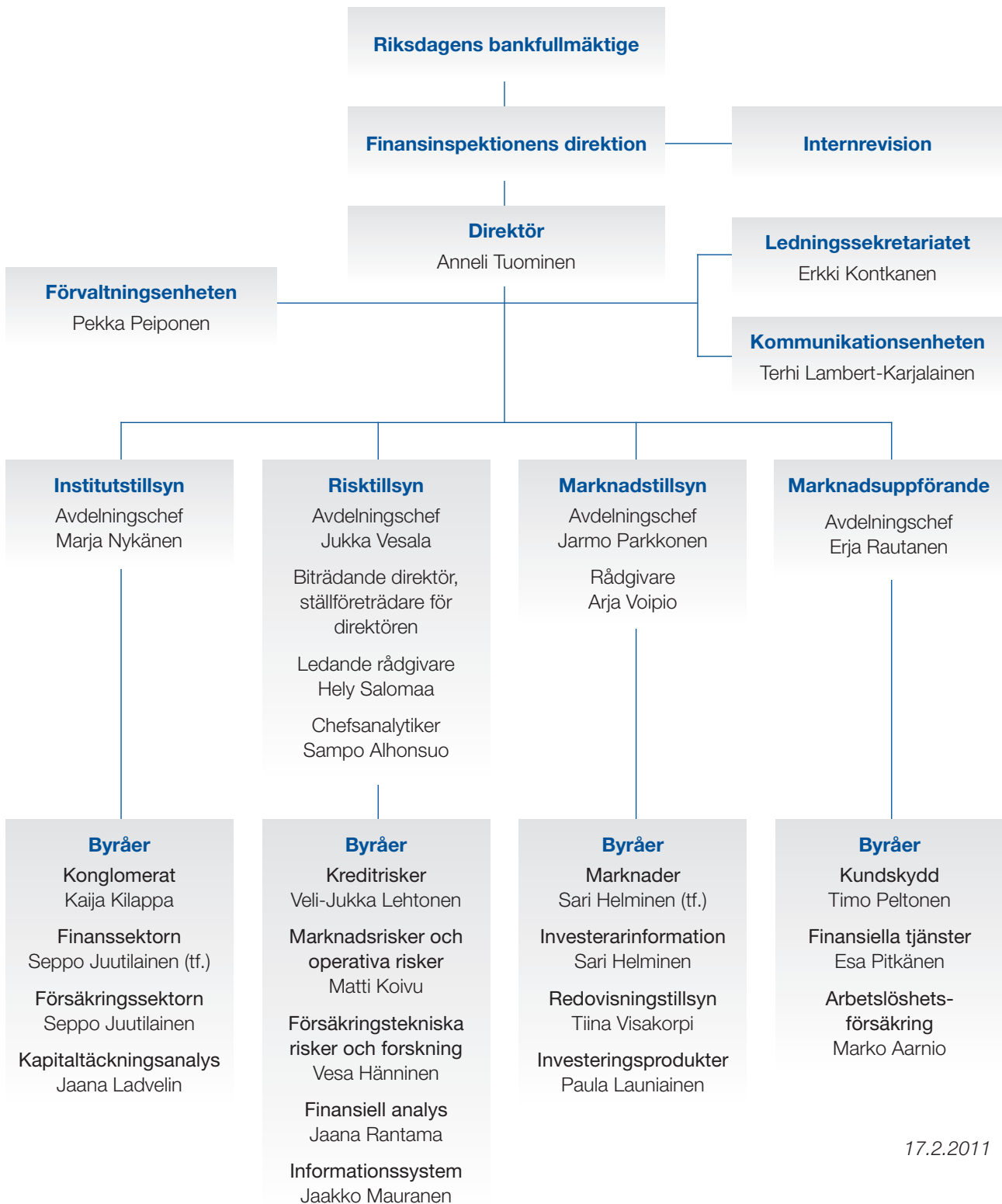
Med administrativ anknytning avses bland annat att Finansinspektionens personal är en del av Finlands Banks personal och omfattas av samma tjänstekollektivavtal samt att Finansinspektionen iakttar samma personalpolicy som Finlands Bank. Tack vare den administrativa anknytningen kan Finansinspektionen utnyttja många av Finlands Banks administrativa tjänster (ekonomiförvaltningstjänster, säkerhetstjänster och datatekniska tjänster). Finansinspektionen betalar för dessa tjänster enligt internpriserna.

Finansiering och kostnader

Finansinspektionens verksamhet finansieras i huvudsak (95 %) genom tillsyns- och åtgärdsavgifter från de finansiella företagen och andra avgiftsskyldiga. Finlands Bank svarar för 5 % av finansieringen. Storleken på den

skattelikhande tillsynsavgiften är föreskriven i lagen och bestäms utifrån verksamhetens omfattning, som mäts bland annat på basis av balansomslutningen i det avgiftsskyldiga företaget. Alla värdepappersemittenter betalar en fast lagbestämd avgift. Om verksamheten ger överskott, beaktas överskottet vid fastställandet av tillsynsavgifterna för följande år.

Verksamhetskostnaderna uppgick 2010 till 25,3 miljoner euro (24,5 miljoner euro 2009). Merparten bestod av personalkostnader (18,2 miljoner euro). Övriga större kostnader hänförde sig till tjänster från Finlands Bank (2,5 miljoner euro) och fastighetskostnader (2,3 miljoner euro).

Ledningsgruppen består av direktör Anneli Tuominen, biträdande direktör Jukka Vesala, avdelningscheferna Marja Nykänen, Jarmo Parkkonen och Erja Rautanen och ledande rådgivarna Erkki Kontkanen och Hely Salomaa.

Tillväxt i Finland efter recessionen

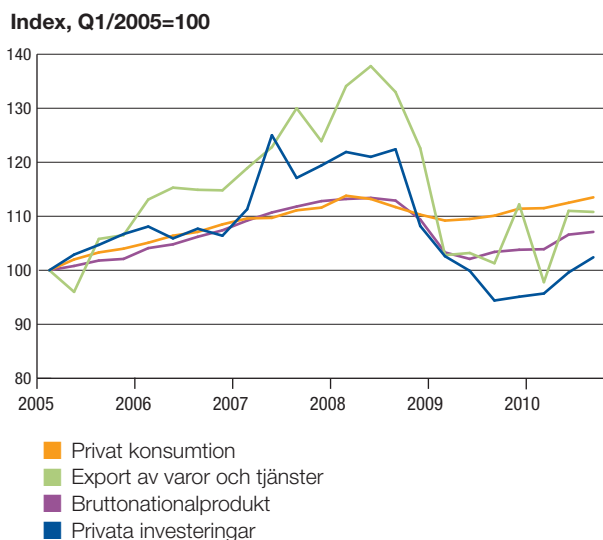
Under 2010 återhämtade sig Finlands ekonomi efter den svåra recessionen 2009. Tillväxten tilltog i synnerhet under den andra hälften av året tack vare återhämtningen inom den globala ekonomin och handeln.

Efterfrågan på finländska exportprodukter ökade. Den privata konsumtionen har uppvisat en mycket stabil utveckling de senaste åren och ökar fortfarande i jämn takt tack vare konsumenternas ökade optimism och ökade inkomster. Visserligen försämrades de allmänna stämningarna om ekonomin betydligt vid slutet av året. De privata investeringarna började öka på nytt efter en betydande minskning.

Informationen om den globala konjunkturutvecklingen var för det mesta positiva och i flera länder höjdes tillväxtprognoserna för 2010 och 2011. Ekonomierna i Finlands grannländer utvecklades gynnsamt, och även i Baltikum tilltar tillväxten. Den ekonomiska tillväxten 2010 och 2011 kompenserar däremot endast den minskning i produktionen och tjänsterna som skedde 2009. I Finland ligger produktionen av varor och tjänster fortfarande på samma nivå som 2006. I fråga om investeringarna uppnåddes endast samma nivå som rådde i början av 2005.

Sysselsättningen förbättrades. Enligt Statistikcentralen var antalet arbetslösa arbetssökande något över 200 000 och arbetslöshetsgraden var 7,9 % vid slutet av 2010. Vintern 2010–2011 var arbetslösheten i Finland mindre än exempelvis i USA, hela euroområdet eller Sverige.

Bruttonationalprodukt, konsumtion, investeringar och export i Finland

Källa: Statistikcentralen, kvartalsräkenskaper för samhällsekonomin, säsongsrensade volymer.

Staternas skuldsättning kärvades

I Europa präglades 2010 av en oro för och en osäkerhet om dels konsekvenserna av staternas snabba skuldsättning, dels den ekonomiska återhämtningen. I många länder ökade samtidigt oron för riskkapaciteten och nedskrivningsbehoven inom banksektorn.

Ekonomierna i många för Finland viktiga exportländer började uppvisa en klar tillväxt, medan problemen med den offentliga skuldsättningen inom EU-området förvärrades. Skuldsättningsproblemen avspeglas i banksektorn i olika europeiska länder; finanssektorerna i exempelvis Tyskland och Frankrike har stora fordringar i de sydeuropeiska länderna och bankerna i Storbritannien har flera fordringar på Irland.

I synnerhet kreditriskpremierna för de sydeuropeiska staternas och Irlands lån var under hela året exceptionellt höga och räntedifferenserna var avsevärda jämfört med tyska statens lån som har betraktats som riskfria.

De kommande åren kommer staternas finansieringsbehov att öka på grund av skuldsättningen. Dessutom kommer bankerna att ha stora behov av återfinansiering och företagen behöver få finansiering på marknaden. Av denna anledning har antalet emissioner redan ökat.

Den offentliga skuldsättningen i Grekland ledde till att landet blev tvunget att betala en allt högre ränta på de obligationslån som det hade emitterat. Till slut kom EU och Internationella valutafonden (IMF) i maj överens om ett stödpaket om 110 miljarder euro till grekiska staten. De massiva förlusterna inom den irländska banksektorn och åtgärderna för att hålla ekonomin aktiv skapade en situation där statens årliga underskott utgjorde nästan en tredjedel av bruttonationalprodukten. I november blev även Irland tvunget att komma överens om ett stödpaket om 85 miljarder euro med EU och IMF. Med summan stöds stabiliseringen av den offentliga sektorn och rekapitaliseringen inom banksektorn i Irland.

Mer information om bankernas risker genom stresstester inom EU

Det andra orosmomentet på marknaden utgjordes i synnerhet av läget inom banksektorerna i Spanien och i Irland. Sommaren 2010 arrangerade CEBS tillsammans med Europeiska centralbanken ett stresstest, och testresultaten offentliggjordes enligt bank i juli. Stresstesterna visade att de nordiska bankerna hade en god kapitaltäckning, och samtidigt fann man att de av bankernas risker som hänförde sig till de skuldsatta staterna var relativt små. Den finländska banken som deltog i stresstestet var OP-Pohjola-gruppen. Nordea Bank Finland, som hör till Nordea Bank-koncernen, och Sampo Bank, som hör till Danske Bank-koncernen, deltog i testet genom sina moderbolag.

Stresstestet visade att OP-Pohjola-gruppens kapitaltäckning klart skulle klara av det scenario för en negativ utveckling som används i stresstestet. Även Nordea Bank och Danske Bank bibehöll kapitaltäckningen på en god nivå i testet.

Genom stresstestet ökade transparensen och informationen på marknaden om bankernas tillstånd. Utifrån de erhållna erfarenheterna vidareutvecklas testet av Europeiska bankmyndigheten i samarbete med ECB och de nationella myndigheterna.

ECB stödde penningmarknaden

ECB stödde på många olika sätt den normala interbankpenningmarknaden. Genom exceptionella åtgärder säkerställde ECB funktionen av de marknadssektorer som var viktiga för den penningpolitiska förmedlingsmekanismen. Bland annat fortsatte ECB att köpa så kallade säkerställda obligationer på marknaden och inledde i maj ett program för köp av privata och offentliga skuldebrev. Dessutom fortsatte ECB att erbjuda bankerna likviditet utan begränsning mot säkerheter i penningpolitiska transaktioner.

Aktiekurserna steg

Värdena på aktier steg såväl i Europa som i USA. Under det andra halvåret 2010 steg aktieindexen i Europa från sommarens bottennoteringar, vilket reflekterade tilltron till företagets resultatförmåga och till den ekonomiska återhämtningen. Den amerikanska centralbanken FED:s penningpolitiska lättnader på hösten, liksom besluten om att fortsätta de tidigare avtalade skattelättnaderna, skapade en optimistisk stämning.

Räntorna började stiga

I Europa låg de långa räntorna under hela året på en ytterst låg nivå, vilket var ett tecken på dämpade inflationsförväntningar och till och med farhågor om deflation. I december började de långa räntorna stiga inom euroområdet till följd av att den ekonomiska tillväxten återhämtade sig speciellt i Tyskland. Den andra orsaken till de förhöjda långa räntorna var att inflationen började tillta under hösten.

De korta räntorna inom euroområdet låg länge på samma väldigt låga nivå som de hade haft sedan våren 2009. På sommaren vände trenden för räntorna på månadsnivå något uppåt. Förändringen var mycket liten, men ändå ett tecken på att interbankmarknaden skulle normaliseras och likviditeten i banksystemet ansågs återhämta sig.

I början av 2011 har marknads värsta farhågor om skuldsättningen åtminstone tillfälligt lindrats och staternas skuldemissioner har varit framgångsrika, fastän ibland

på en hög räntenivå. Det förs en intensiv diskussion om mer varaktiga samordnings- och stödmekanismer för staternas ekonomiska politik. Diskussionen påverkar marknadsstämningen, och dessutom har ränteförväntningarna förändrats betydligt på grund av den galopperande inflationen. De korta marknadsräntorna började stiga i januari 2011.

Fortsatt ökning i hushållens skuldsättning

Hushållens skuldsättning i Finland ligger på en europeisk medelnivå, men har ökat utan avbrott sedan 1998. Hushållens skulder i förhållande till inkomsterna var ungefär 109 %. Största delen av hushållen hade inga skulder alls, å andra sidan hänför sig de stora skulderna till en liten grupp hushåll vars skuldbetalningsförmåga kan bli hårt prövad om räntorna stiger.

Bolånens storlek i förhållande till värdena på de finansierade bostäderna har blivit större de senaste åren. För bankerna är detta inget problem, eftersom de använder både bostadssäkerheter och andra säkerheter och på så vis kan kontrollera de förhöjda kreditriskerna. För kunderna är läget sämre, eftersom kunderna, i och med de förhöjda utlåningsgraderna, saknar buffertar om bostadspriserna sjunker. Finansinspektionen gav två gånger bankerna rekommendationer för att stärka kundskyddet. Även tillsynsmyndigheterna i Sverige och Norge har gjort detsamma.

Stegringen av bostadspriserna jämnades ut, och den två år långa stegringen av de nominella och reella inflationsrensade priserna var märkbart snabbare i huvudstadsregionen än i det övriga landet. Priserna på bostäder steg med 15 % i hela landet och med 20 % i huvudstadsregionen under två år (2009 och 2010).

Störningar i omvärlden hade en måttlig inverkan på aktörerna inom den finländska finanssektorn

Verksamhetsbetingelserna för finanssektorn förbättrades till följd av att den ekonomiska tillväxten nästan överallt i världen repade sig. Med tanke på den positiva stämningen inom finanssektorn i Finland var det relevant att man inte nom upplåningen stötte på svårigheter och att kreditbetygen var lika höga som året innan. Den finländska finanssektorns fordringar i de så kallade GIIPS-länderna (Grekland, Irland, Italien, Portugal och Spanien) var synnerligen små i relation till de totala exponeringarna och minskade 2010. Tack vare den ekonomiska tillväxten förblev bankernas kreditförluster mindre än vad som uppskattats tidigare.

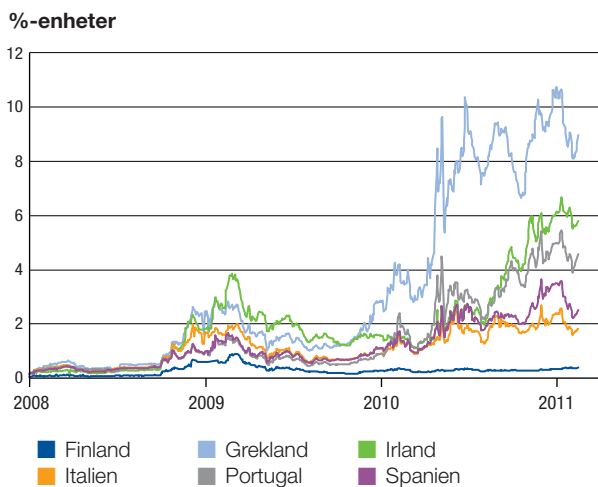
De största hoten för finanssektorn i Finland hänför sig till huruvida skuldskrisen i EU-länderna fortsätter. Om mistroendet mot de skuldsatta länderna ökar ytterligare, kan man även i Finland bli tvungen att redovisa förluster från

GIIPS-länderna. På grund av det måttliga beloppet av fordringarna kan direkta förluster emellertid inte äventyra solvensen inom bank-, försäkrings- eller pensionssektorn. Det är dock viktigt att vara förberedd på många olika risker för spridning.

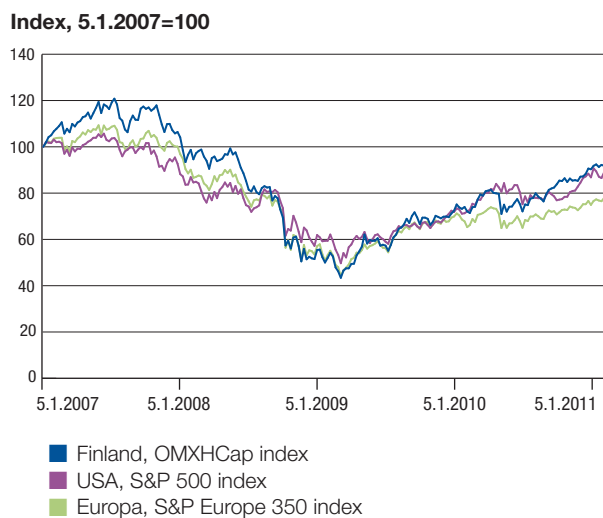
Om störningarna på marknaden fortsätter kan det

dessutom påverka villkoren för återfinansiering i bankerna. För närvarande är de finländska bankernas finansiella ställning god, och inga problem har uppstått i den. De mest negativa effekterna på försäkringssektorn skulle uppstå om störningarna spred sig till aktiemarknaden och aktiekurserna började sjunka.

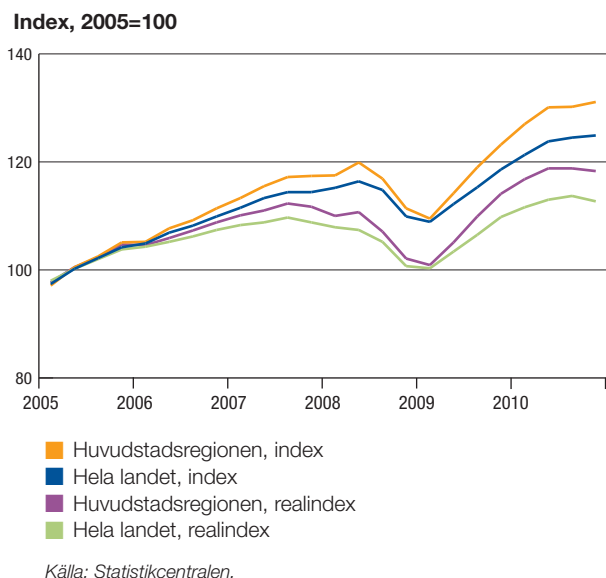
Kreditriskpremier för statslån i sex EU-länder

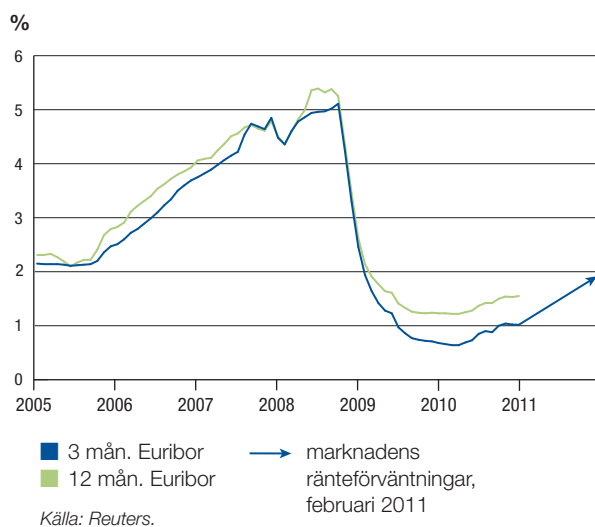
Aktiekurser i Finland, USA och Europa

Utveckling av nominella priser och realpriser på bostäder

3 och 12 mån. Euribor 2005–2011 och marknadens ränteförväntningar för 3 mån. Euribor vid slutet av 2011

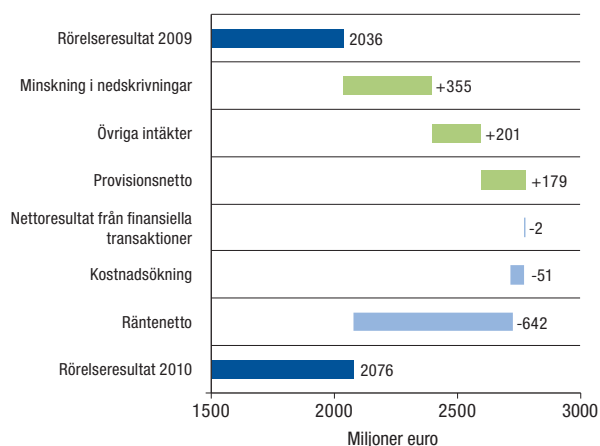

Oförändrade resultat för bankerna, framgångsrik placeringsverksamhet i försäkringsbolagen

Verksamhetsbetingelserna för finanssektorn förbättrades till följd av att den ekonomiska tillväxten tilltog. År 2010 präglades emellertid av en osäkerhet om i vilken riktning marknaden utvecklades och en oro för den offentliga sektorns tillstånd i vissa EU-länder.

Det sammanlagda rörelseresultatet för de finländska bankgrupperna nådde samma nivå som året innan och uppgick till omkring två miljarder euro. Bankernas viktigaste intäktspost, dvs. räntenettet, minskade med cirka en femtedel, medan intäkterna ökade till följd av de ökade intäkterna från provisioner och de förbättrade resultaten för grupperingarnas försäkringsverksamhet. Dessutom började räntenettet under året stiga något tack vare den ökade utlåningen och de förhöjda korta räntorna. De kapitalmarknadsrelaterade intäkterna låg på samma nivå som året innan och ned- och avskrivningarna av lånen minskade. Lönsamhetsutsikterna för de finländska bankerna är relativt positiva om den allmänna återhämtningen i omvärlden fortsätter.

Inverkan av förändringarna i resultaträkningen på bankernas rörelseresultat 2009–2010

Det minskade räntenettet var den största faktorn som påverkade resultatet negativt. Det starka provisionsnettot, de ökade övriga intäkterna (främst från livförsäkringsverksamheten) och de minskade nedskrivningarna bidrog till att rörelseresultatet i praktiken var oförändrat. Nedgången i räntenettet jämnades ut under året, och i slutet av året uppvisade bidraget till och med en liten ökning.

Källa: Finansinspektionen.

Beräknat i beloppet osäkra fordringar har kvaliteten på utlåningen i banksektorn förbättrats något. Relationen mellan oreglerade fordringar och utlåning var 0,64 % i december, medan den året innan var 0,74 %. De utestående oreglerade fordringarna i företagssektorn minskade något tack vare att ekonomin återhämtade sig och speciellt på grund av det delvis förbättrade läget i företagssektorn.

Trots den osäkra kapitalmarknaden var likviditetläget inom den finländska banksektorn fortsatt gynnsamt. Bankerna fick finansiering från marknaden på ekonomiskt rationella villkor, vilket återspeglade investerarnas förtroende för de finländska bankernas kreditvärdighet. Bankernas finansieringsstruktur förblev oförändrad.

Under året var intäkterna av försäkringsanstaltarnas placeringsverksamhet positiva, men spridningen var stor både mellan sektorer och mellan enskilda anstalter. Skillnaderna berodde på aktievikter, exponeringar mot GIIPS och beloppet av ränteriskerna särskilt när räntorna steg i slutet av året. De högsta intäkterna flöt in på arbetspensionsanstalterna som även har de mest riskfyllda placeringarna. Pensionsanstalternas intäkter låg nära medianen (11 %) samtidigt som standardavvikelsen endast var 1,6 %. Det finns emellertid betydande skillnader både i placeringsfördelningen och i riskbenägenheten mellan olika bolag, och intäkter nåddes genom rätt olika placeringsstrategier. Intäkterna för livförsäkringsbolagen (medianen var 7,1 %) var betydligt mindre än för arbetspensionsanstalterna, och intäktsp procenten för den generellt minst riskfyllda gruppen, eller skadeförsäkringsbolagen, var 6,1 %.

Intäkter av försäkringsanstaltarnas placeringsverksamhet

	Median	Standardavvikelse
Arbetspensionsanstalter, %	11,0	1,6
Livförsäkringsbolag, %	7,1	3,0
Skadeförsäkringsbolag, %	6,1	2,7
Summa, %	9,8	3,1

Källa: Finansinspektionen.

I Finland verksamma kreditinstituts fordringar i GIIPS-länderna¹

mellan juni 2010 och januari 2011, miljoner euro

	Juni 2010	Juli 2010	Augusti 2010	Septem- ber 2010	Oktober 2010	Novem- ber 2010	Decem- ber 2010	Januari 2011
Spanien	1 887	1 867	2 242	2 047	1 972	1 861	1 750	1 657
Italien	1 464	1 490	1 776	1 577	1 554	1 962	1 318	1 332
Irland	1 345	1 323	1 234	883	1 015	1 181	976	1 098
Portugal	336	327	325	311	309	298	296	263
Grekland	72	71	71	70	71	68	66	62

Källa: Finlands Bank.

Intäkterna av placeringsverksamheten var goda i försäkringsanstaltens samtliga tillgångsklasser: aktiernas värden steg, de långa räntorna sjönk, räntemarginalerna smalnade och råvarupriserna steg. Osäkerheten på marknaden har däremot ökat och i synnerhet skuldskrisen i Europa medförde förändringar i bolagens allokeringar. I fortsättningen kommer dessutom den låga räntenivån att medföra vissa utmaningar.

Fortsatt stark kapitaltäckning för bankerna och försäkringsbolagen

Vid utgången av 2010 var kapitaltäckningsgraden för banksektorn i genomsnitt 14,4 % (14,5 % 2009). Orsaken till att kapitaltäckningsgraden sjönk något är att affärsverksamheten och kapitalkravet ökade något snabbare än kapitalbasen. Även primärkapitalrelationen (Tier 1) sjönk något och uppgick till 13,6 % (13,7 % 2009). Tier 1-relationstalen för alla finländska banker överskrider fortfarande klart minimikravet på 4 %. Frånsett kapitallånen var relationen för det allra högklassiga kärnprimärkapitalet (Core Tier 1) 13,2 %.

Trots att primärkapitalrelationen sjönk något ökade det primära kapitalet ytterligare på grund av att banksektorn uppvisade fortsatt vinst. Kapitalbufferten steg till 9,6 miljarder euro inom hela banksektorn (9,4 miljarder euro vid utgången av 2009). Med kapitalbuffert (eller överskott på egna medel) avses det belopp bankernas egna medel som överskrider minimikravet. I förhållande till de finländska bankernas nuvarande risktagande kan kapitalbufferterna anses vara starka. Den goda nivån på kapitalbufferterna är fortsatt nödvändig för att de finländska bankerna

ska kunna behålla goda positioner i finansieringen.

Tack vare de goda intäkterna av placeringsverksamheten förblev kapitaltäckningen i hela försäkringssektorn stark under verksamhetsåret. Arbetspensionsförsäkringsbolagens verksamhetskapital förstärktes både till beloppet och i förhållande till ansvarsskulden. Beloppet av verksamhetskapitalet i relation till de tagna riskerna i placeringsverksamheten sjönk något. Solvensställningen var i genomsnitt 2,5 det vill säga att arbetspensionsförsäkringsbolagens solvens låg på en god nivå.

Solvensen i livförsäkringssektorn förstärktes och bolagen ökade solvenskapitalet jämfört med 2009. Vid slutet av 2010 var verksamhetskapitalet inom sektorn 4,6 gånger större än det lagstadgade minimibeloppet. Även solvensen i skadeförsäkringssektorn förstärktes under året. Vid slutet av året var verksamhetskapitalet inom sektorn 3,9 gånger större än minimibeloppet.

Betydligt förbättrad rörelsevinst för värdepappersföretagen

Under 2010 var värdepappersföretagens rörelsevinst betydligt större än de två föregående åren. Det verkar dock som om lönsamhetsutvecklingen har planat ut jämfört med tillväxttakten 2009. Speciellt provisionerna från kapitalförvaltningen har ökat sedan 2009. Orsaken till de ökade intäkterna är att de kapitalförvaltade kundmedlen har ökat. Detta kan i sin tur förklaras bland annat genom att handeln har tagit fart och priserna på investeringsobjekt har stigit efter finanskrisen. Största delen av värdepappersföretagens medel inom diskretionär förvaltning utgörs av medel i finländska investeringsfonder. Mer än hälften av fondernas medel förvaltas av värdepappersföretagen. Värdepappersbranschen gynnades av den låga räntenivån, eftersom exempelvis räntorna för olika konkurrerande tidsbundna konton har varit låga.

¹ Utifrån en enkät som Finansinspektionen genomförde i november uppgick försäkringssektorns fordringar i motpartsländer till omkring 9,2 miljarder euro.

Ökade intäkter för fondbolagen

Volymerna i fondbolagens verksamhet har ökat betydligt och verksamheten har blivit mer lönsam efter början av 2009. Fondbolagens verksamhet var i regel stabilt lönsam. Både intäkterna och kostnaderna i fondbolag står praktiskt

taget i direkt relation till utvecklingen av fondkapitalen. Stora fondkapital märks både som större förvaltningsavgifter och som större kostnader (till exempel genom utbetalda kapitalförvaltnings- och förvaringsavgifter). De fondkapital som antyder hur volymen i fondbolagens verksamhet kommer att utvecklas ökade betydligt under året.

Regelbundna bedömningar av finanssektorn

Finansinspektionen publicerar två gånger om året en omfattande bedömning av den finansiella ställningen och riskerna i företagen under tillsyn. Bedömningen i april byggde på bokslutsuppgifterna 2009 och bedömningen i september på uppgifterna i slutet av juni. I uppskattningarna 2010 konstaterade tillsynsmyndigheten att läget i finanssektorn i Finland var stabilt.

Dessutom publicerade Finansinspektionen i juni och november information om kapitaltäckningen i bank- och försäkringssektorerna som byggde på uppgifterna vid utgången av mars respektive september.

 Se också **Finansinspektionen.fi > Press och publicerat > Analyser & studier**

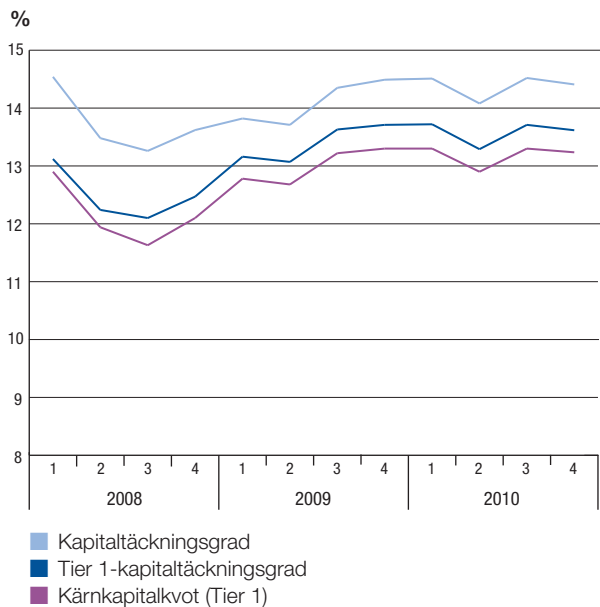
Vid slutet av mars publicerade Finansinspektionen nyckeltalen för boksluten av tillsynsobjekten inom finanssektorn inklusive jämförelsetalen under rubriken Statistik på sin webbplats. Varje företags viktigaste nyckeltal jämförs med uppgifterna för den egna företagsgruppen. Om försäkringssektorn publicerades omfattande statistikmaterial i synnerhet i slutet av året.

 Se också **Finansinspektionen.fi > Statistik**

Resultaten av de nationella stresstesterna, som genomfördes i samarbete med Finlands Bank i april och maj, publicerades i juni. Resultaten av stresstesterna för banker inom EU publicerades i juli. EU-testerna genomfördes av CEBS tillsammans med de nationella tillsynsmyndigheterna. Den finländska banken som deltog i testet var OP-Pohjola-gruppen. Nordea Bank Finland och Sampo Bank deltog i testet genom sina moderbolag.

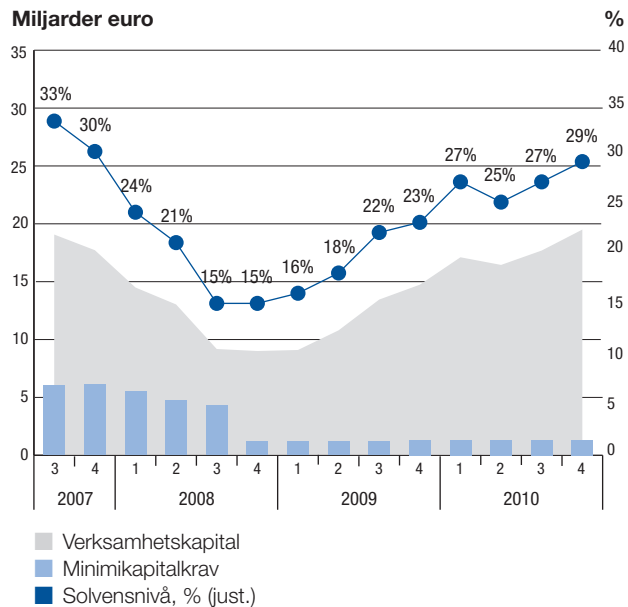
I båda stresstesterna utvärderades utvecklingen av resultatet och kapitaltäckningen i ett scenario grundat på ett antagande om en svag ekonomisk utveckling. Det bör beaktas att resultaten beräknades som sådana utan att testerna tog hänsyn till att ledningen troligen i en verklig situation skulle vidta åtgärder för kostnadsbesparingar eller andra åtgärder. I alla tester var resultaten för de finländska bankerna och försäkringsbolagen liknande: Den finländska finanssektorns kapitaltäckning håller även om verksamhetsbetingelserna försvagas allvarligt.

Kapitaltäckningsgrad för banksektorn och kapitaltäckningsgrad för primära kapital

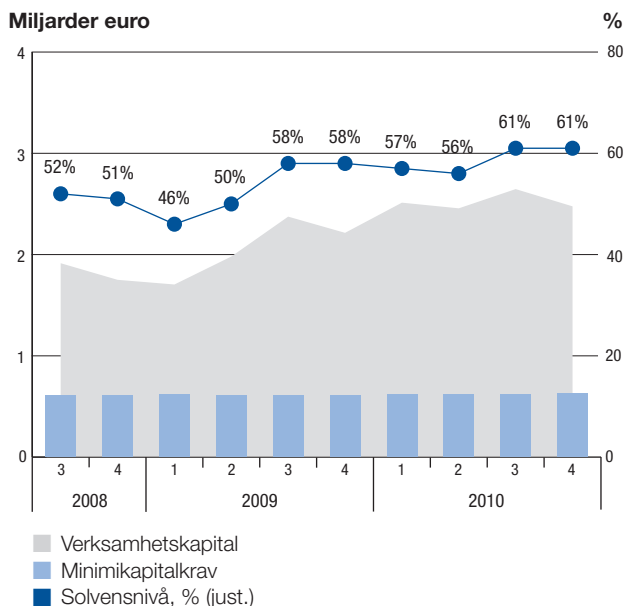
Källa: Finansinspektionen.

Solvensutvecklingen för arbetspensionsförsäkringsbolagen

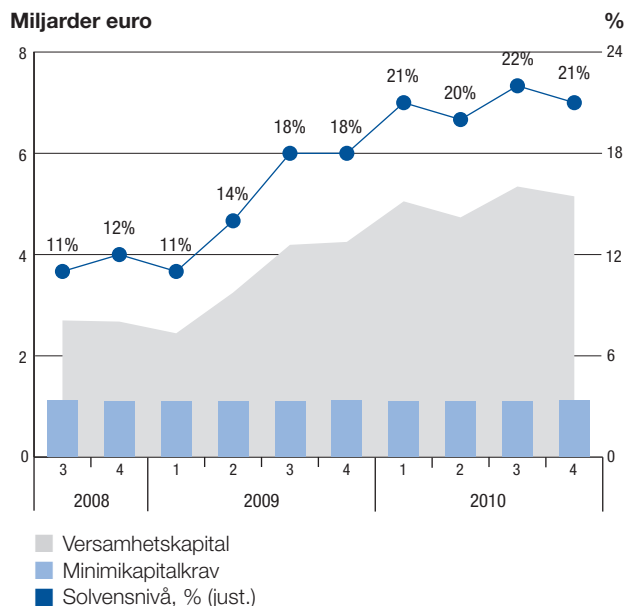
Källa: Finansinspektionen.

Solvensutvecklingen för skadeförsäkringsbolagen

Källa: Finansinspektionen.

Solvensutvecklingen för livförsäkringsbolagen

Källa: Finansinspektionen.

En riskbaserad tillsyn främjades

Finansinspektionen fokuserade i enlighet med sin strategi på en riskbaserad tillsyn och framsynta åtgärder vid eventuella problem. Finansinspektionen genomförde omfattande inspektioner av verksamheten i banker och försäkrings- och pensionsanstalter. Utifrån inspektionerna föreslogs flera korrigerande åtgärder för riskhanteringen i företag under tillsyn. De brister som upptäcktes äventyrade dock inte företagens fortlevnad. I syfte att främja en riskbaserad tillsyn utvecklade Finansinspektionen också på många plan sina tillsynsprocesser i fråga om inspektioner, riskanalyser och tillsynsmyndighetens bedömningar. Tillsynsobjektens rapportering utvecklades speciellt i fråga om försäkringssektorn. Samarbetet med Finlands Bank ökades i fråga om analyser av riskerna i omvärlden, vilket har varit till nytta vid inriktningen av tillsynsresurserna.

Finansinspektionen utförde och publicerade flera regelbundna bedömningar av tillsynsobjektens finansiella ställning och riskexponeringar. Därutöver genomfördes stresstester. Alla dessa bidrog till att allmänhetens kunskaper om det ekonomiska läget och riskhanteringsförmågan på finansmarknaden i Finland ökade.

Inspektioner

Inspektionsprocessen förenhetligades

Inspektionerna är ett viktigt tillsynsverktyg. Genom inspektioner kan Finansinspektionen säkerställa bland annat en god riskhantering. Arbetet med att förenhetliga tillsynsprocesserna fortsatte utifrån de principer som skapades 2009. Finansinspektionen koncentrerade inspektioner till de främsta riskområdena och aktörerna med de högsta riskexponeringarna.

Inspektionsobjekten valdes genom analyser av de rapporterade uppgifterna (bland annat riskrapporter och stresstester) och utifrån de risker som identifierades genom analyserna. På längre sikt tas hänsyn även till om inspektionerna är tillräckligt omfattande och regelbundna. I fråga om små företag under tillsyn använder Finansinspektionen vid inriktningen av inspektionerna sorteringsanalyser av de rapporterade uppgifterna. Ett effektivt utnyttjande av Finansinspektionens och Finlands Banks analyser har förbättrat den riskbaserade inriktningen av inspektionerna.

Under verksamhetsåret genomförde Finansinspektionen omfattande inspektioner av bank-, försäkrings-, pensions- och investeringsverksamheten. Totalt genomförde tillsynsmyndigheten 49 inspektioner.

För de inspektioner som genomfördes av stabilitets-tillsynen redogörs nedan och för inspektionerna av kund- och investerarskyddet på sidorna 29–31.

Fokus inom banksektorn ligger på hanteringen av kreditrisker under en recession

De viktigaste inspektionsobjekten var nedskrivningsrutinerna, hanteringen av kreditrisker och även hanteringen av ränte- och likviditetsrisker i banksektorn. Dessa områden hade accentuerats under finanskrisen och den därpå följande recessionen. Hanteringen av kreditrisker i bankgrupper som har verksamhet i flera nordiska länder utvärderades genom samnordiska inspektioner.

Nedskrivningsrutinerna i stora banker stämde i regel överens med reglerna. I hanteringen av kreditrisker i små banker upptäcktes tydliga utvecklingsområden i bland annat klassificeringen av kunderna och identifieringen av svaga kunder samt i organiseringen av kreditriskkontrollen som är oberoende av affärsverksamheten. I bankernas hantering av ränte- och likviditetsrisker upptäcktes inga betydande brister, men inspektionerna inom detta område fortsätter 2011. I fortsättningen kommer kontrollen av likviditetsriskerna att utvecklas även i samarbete med andra nordiska tillsynsmyndigheter under ledning av Finansinspektionen.

Under verksamhetsåret behandlade Finansinspektionen flera bankers ansökningar om att börja tillämpa en internratingmetod (IRBA²) vid beräkningen av kapitalkravet. Bedömningen av tillförlitligheten i bankernas metoder är en viktig del av stabilitets-tillsynen. Ett antal mindre finländska banker har också redan ansökt om att börja tillämpa dessa mer avancerade metoder. För tillfället har fyra finländska banker beviljats tillstånd.

Riskerna i arbetspensionsanstaltens investeringsverksamhet var under specialgranskning

Kapitaltäckningsreglerna för arbetspensionsanstalter lindrades genom en temporär lag i december 2008. Lagen är fortfarande i kraft. På grund av de lindrigare kapitalkraven var riskhanteringen i arbetspensionsanstaltens investeringsverksamhet och övervakningen av kapitaltäckningen under specialgranskning. Inom investeringsverksamheten inspekterades bland annat riskhanteringen och värderingsfrågorna i anslutning till alternativa investeringar och derivatverksamhet. Utifrån observationerna vid inspektionerna ligger riskhanteringen på arbetspensionsanstalterna åtminstone på en rimlig nivå, men Finansinspektionen upptäckte att bland annat värderingen av investeringarna och metoderna för riskhantering borde förbättras.

Inspektionerna inom försäkringssektorn utökades

Inspektionerna av försäkringsbolagens investeringsverksamhet utökades. Ett särskilt objekt var – såsom även på arbetspensionsanstalterna – riskhanteringen i anslutning

2 Internal Ratings Based Approach.

till alternativa investeringar och derivatverksamhet. Observationerna var mycket likartade i båda företagsgrupperna. Inspektionerna av försäkringsbolagens operativa risker (bland annat kontinuitetsplanering) inleddes. Enligt observationerna hade företagen gjort upp kontinuitetsplaner för de kritiska funktionerna, men planerna borde preciseras och testas i större utsträckning.

I fortsättningen inriktas inspektionerna inom försäkringssektorn även på metoderna för beräkning av ansvarsskulden och på färdigheterna för beräkning enligt det nya regelverket (Solvens II). Under verksamhetsåret skapades dessutom förutsättningar för förgranskning av de så kallade interna modellerna, det vill säga försäkringsbolagens egna modeller för beräkning av kapitalkraven enligt Solvens II. Samtidigt inleddes det nordiska samarbetet inom tillsynsmetoderna för interna modeller och beräkning av ansvarsskulden.

Kundkontrollen är viktig vid förhindrandet av penningtvätt

Finansinspektionen fortsatte inspektionerna av metoderna och systemen för hantering av risker som hänför sig till förhindrandet av penningtvätt och finansiering av terrorism samt gjorde platsbesök i anslutning till detta. Kundkontrollen och iakttagandet av penningtvättslagen är viktiga evalueringsobjekt också i samband med tillståndsansökan.

De största bankerna och bankgrupperna anmälde sig som leverantörer av tjänster för så kallad stark autentisering till Kommunikationsverkets register före utgången av februari i enlighet lagen om elektronisk identifiering³. På så sätt fick bankernas Tupas-koder status som elektroniska identifieringsverktyg. Autentiseringslagens syfte är att främja utbudet av tjänster för stark autentisering. Lagen utgår från att användaren kan förlita sig på informations-säkerheten och integritetsskyddet hos stark autentisering.

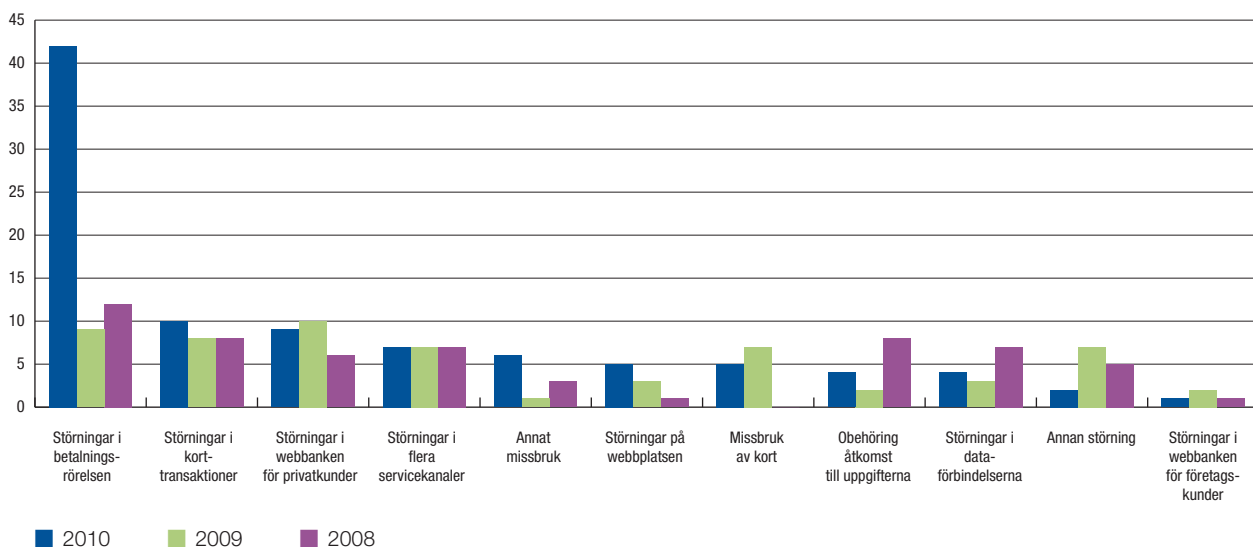
Störningar i betalningssystem på grund av ändringar

Inspektionerna av betalningssystemen koncentrerades till bankernas betalningssystem och ändringar till följd av SEPA⁴, avvecklingsrisken i valutahandeln och kortbetalningar. Dessutom inriktades flera inspektioner på bankernas datasystem, och för första gången genomförde de nordiska tillsynsmyndigheterna också gemensamma inspektioner. Finansinspektionen föreslog många förbättringar för bankernas system och processer för att säkerställa tillförlitligheten i betalnings- och datasystemen.

Under verksamhetsåret och i synnerhet i slutet av året förekom flera störningar i bankernas betalningssystem som kom fram genom försenade löner och pensioner: lönerna eller pensionerna syntes inte på kontona omedelbart efter midnatten, utan först senare under samma dygn. Finansinspektionen utredde tillsammans med bank-

Störningar i betalningssystem 2008–2010

St.

Källa: Finansinspektionen.

3 Lagen om stark autentisering och elektroniska signaturer trädde i kraft 1.1.2009.

4 Single Euro Payments Area, ett gemensamt eurobetalningsområde som omfattar alla EU- och EES-länder och Schweiz.

erna orsakerna till störningarna och krävde att bankerna skulle vidta korrigerande åtgärder för att minska känsligheten för störningar. Detta arbete fortsätter 2011.

Rapportering och analyser

Rapporteringen och analysmetoderna utvecklades i syfte att effektivisera den löpande tillsynen

Rapporteringen och analysmetoderna är utöver inspektionerna det andra viktiga verktyget för tillsyn och hjälp till att upptäcka riskerna och eventuella skadliga avvikelser. Dessutom används analyserna för att inrikta inspektionerna.

För bedömning av riskhanteringen och samlad kapitalbedömning i företagen under tillsyn (så kallad tillsynsmyndighetens bedömning) skapades ett ramverk för uppgörelse av tidsplaner, beslutsfattande och uppföljning. I ramverket fördelas företagen av olika typer och storlekar utifrån riskerna i tre olika kategorier. Denna kategorisering fastställer omfattningen av och frekvensen för tillsynsmyndighetens bedömning. Utifrån tillsynsmyndighetens bedömning gavs företagen under tillsyn mer omfattande respons än tidigare, vilket mottogs positivt. Utvecklingen av metoderna för tillsynsmyndighetens bedömning fortsätter 2011 utifrån CEBS nya instruktioner.

Det mest betydande rapporteringsprojektet var översynen av försäkringsbolags rapportering, där de befintliga rapporteringssystemen förenas till ett enda koncept. Projektet förbättrar omfattningen av och kvaliteten på de uppgifter som rapporteras till tillsynsmyndigheten och stärker på så vis tillsynsmyndighetens förmåga att identifiera de ökade riskerna i finanssektorn. För bankernas del inleddes ett projekt för ett transeuropeiskt ramverk för finansiell rapportering (resultaträkning och balansräkning) (FINREP⁵), och dessutom fattades ett beslut om att införa det nya ramverket i Finland vid ingången av 2013. Bankernas kapitaltäckningsrapportering omarbetades i enlighet med ändringarna i kapitaltäckningsdirektiven (CRD⁶ 2 och CRD 3). Därutöver skapades ett standardiserat ramverk för elektronisk kapitaltäckningsrapportering för finans- och försäkringskonglomerat. Vidare fastställdes rapporteringskyldigheterna och -programmen för Finansinspektionens nya tillsynsobjekt (betalningsinstitut som har beviljats auktorisation och registrerade leverantörer av betaltjänster).

Den tätare rapporteringen i banksektorn slopades

Under finanskrisen intensifierades affärsbankernas och finanskonglomeratens rapportering till myndigheten så att den skedde varje månad. I början av 2010 gick man tillbaka till kvartalsvis kapitaltäckningsrapportering och

rapportering av finansieringsrisker, eftersom den normala rapporteringsfrekvensen för det mesta ansågs vara tillräcklig. Kontakterna med företagen under tillsyn förblev emellertid täta så att Finansinspektionen kunde följa den aktuella riskstatusen. Efter behov gjordes ad hoc-analyser, bland annat av de finländska bankernas, arbetspensionsanstaltens och liv- och skadeförsäkringsbolagens fordringar i de så kallade GIIPS-länderna⁷. Finanssektorns fordringar var måttliga i förhållande till sektorns kapitaltäckning och minskade på hösten när krisen eskalerade. Se tabellen på sidan 21.

Förändringar i tillsynsfältet

I början av 2010 söktes koncession för inlåningsbanker av nya slags aktörer när bolag som främst beviljar konsumtions- och snabblån utan säkerhet önskade att driva sin verksamhet som inlåningsbanker. De största utmaningarna för att uppfylla förutsättningarna för beviljande av koncession hänförde sig till de sökandes affärsmodeller, tillräckligheten i kapitalbuffertarna, bankernas riskhanteringsprocesser, tillräckligheten i den totala finansieringen och iakttagandet av försiktiga affärsprinciper som krävs för bankerna. Under verksamhetsåret beviljade Finansinspektionen inga nya aktörer koncession för kreditinstitut eller inlåningsbanker. Totalt var fem ansökningar under behandling 2010. Fyra sökande drog tillbaka sin ansökan innan Finansinspektionen hade fattat sitt beslut, och behandlingen av en ansökan fortsätter 2011.

Under året genomfördes fem andelsbanksfusioner i OP-Pohjola-gruppen. I anslutning till två fusioner grundades nya banker. I lokalandelsbanker som inte hörde till grupperna genomfördes också några omorganiseringar, av vilka en var en överlåtelse av affärsverksamheten och de övriga var fusioner.

Finansinspektionen godkände totalt 15 ansökningar för verksamhetstillstånd för fondbolag och värdepappersföretag. En del var nya ansökningar, en del gällde uppdateringar av de gällande tillstånden. Utläggningen av funktionerna i både värdepappersföretag och fondbolag ökade ytterligare, vilket gör det ännu mer komplicerat att övervaka riskhanteringen och den interna kontrollen i bolagen. Värdepappersföretag lade ut bland annat compliance- och back office-funktioner.

Fem pensionsstiftelser och -kassor som bedriver verksamhet enligt arbetspensionslagstiftningen upplöstes antingen helt eller delvis i arbetspensionsförsäkringsbolag, vilket innebar en minskning på närmare 20 % i pensionsstiftelsernas och -kassornas sammanlagda pensionsåtagande och ansvarsskuld. Vid slutet av 2010 utgjorde pensionsstiftelsernas och -kassornas ansvarsskuld 6 % av arbetspensionsförsäkringsbolagets sammanlagda ansvarsskuld.

⁵ Financial Reporting Framework.

⁶ Capital Requirements Directive.

⁷ Grekland, Irland, Italien, Portugal och Spanien.

Finansinspektionen återkallade Sofia Banks koncession för att skydda insättarnas och de övriga borgenärernas intressen

Den 28 mars 2010 återkallade Finansinspektionen Sofia Bank Abp:s koncession och försatte banken samtidigt i förvaltning. Bankens solvensgräns på 8 % och minimibeloppet av 5 miljoner euro för kapitalbasen hade underskridits, och banken kunde inte rätta till läget.

Det första verksamhetsåret 2009 var mycket förlustbringande för Sofia Bank. Banken hade beviljats koncession för inlåningsbanker så sent som i december 2008. På grund av finanskrisen var verksamhetsbetingelserna för den nya banken svåra och förlusterna uppgick till 9,5 miljoner euro. Redan i början hade banken höjt antalet anställda till över 60 personer trots att verksamheten just hade inletts. Dessutom motsvarade bankens kostnadsstruktur inte omfattningen av verksamheten.

Minimikapitalkraven underskreds

Ägarna höjde inte bankens egna kapital efter förlusterna. Sofia Bank hade strävat efter att hitta någon annan lösning i en situation där banken inte längre kunde uppfylla de lagstadgade minimikapitalkraven för bankerna. När inga lösningar hittades återkallade tillsynsmyndigheten bankens koncession.

Finansinspektionen utsåg advokat Jukka Laitasalo på advokatbyrån Asianajotoimisto Merilampi Oy till förvaltare och riskexpert Jukka Aaltonen till Finansinspektionens ombud.

Enligt förvaltarens bedömning den 8 april förblev skadorna för insättarna även i värsta fall relativt små, eftersom bankens tillgångar fortfarande översteg skulderna. Dessutom var det möjligt att snabbt vid behov realisera en betydande del av tillgångarna i balansräkningen.

Merparten av fordringarna betalades på en dryg månad

Sofia Bank betalade 85 % av insättarnas och penningmarknadsinvesteringarnas fordringar redan den 5 maj. Därutöver betalade Insättningsgarantifonden vid slutet av maj en ersättning på maximalt 50 000 euro av varje insättningsåterstående fordring. Efter dessa utbetalningar hade de kunder vars insättningar understeg cirka 340 000 euro fått tillbaka alla sina pengar. Av bankens cirka 5 000 kunder blev 21 insättare och 21 investerare på penningmarknaden tvungna att vänta på att bankens återstående tillgångar realiserades. Bankens kreditportfölj såldes i juni och en av fondandelarna såldes i augusti. Dessutom inflöt medel från försäljningen av andra tillgångar. Kapitalförvaltnings- och depåkundernas överföringar till andra tjänsteleverantörer slutfördes i november.

Genom ackord var det möjligt att snabbt erlagga ytterligare betalningar

I oktober föreslog förvaltaren ett ackord för de återstående insättarna och investerarna på penningmarknaden. Enligt förslaget skulle insättarna och investerarna i fråga få tillbaka 97,5 % av de ursprungliga fordringarna om de avstod från sina krav på den andel på 2,5 % som saknades. Villkoret för ackordet var att en andel på 98 % av samtliga skulder omfattades av detta samtycke. Den 12 november erhöles samtycken av de borgenärer för vilka fordrans belopp motsvarade mer än 99 % av samtliga fordringar. Sofia Bank erlade betalningarna den 15 november.

Enligt ackordsavtalet har borgenärerna fortfarande möjlighet att få ytterligare betalningar om realiseringen av bankens återstående illikvida tillgångar lyckas väl. Även i värsta fall förloras endast ungefär en 0,5 % av samtliga insättningar och penningmarknadsinvesteringarnas fordringar.

Sofia Bank har väckt talan mot bankens huvudägare vid Helsingfors tingsrätt. Talan gäller en emissionsgaranti på 2,3 miljoner euro som huvudägaren inte har uppfyllt. Enligt uppskattningar tar det flera år innan en laga kraft vunnen dom fällt.

Jukka Aaltonen
Skribenten är riskexpert på avdelningen Risktillsyn. Dessutom fungerar han som Finansinspektionens ombud för Sofia Bank.

Antalet försäkringsföreningar minskade ytterligare till följd av fusioner. Antalet försäkringsföreningar var 63 vid utgången av 2010, medan det vid början av året var 70.

Lagen om betalningsinstitut och betaltjänstlagen, vilka reglerar tillhandahållandet av betaltjänster, trädde i kraft den 1 maj. Utöver betalningsinstituten med auktorisation ålades Finansinspektionen tillsynen över nya företag, det vill säga aktörer som tillhandahåller betaltjänster utan auktorisation. I fråga om dessa tillsynsobjekt fokuserade tillsynsmyndighetens verksamhet på allmän rådgivning, behandling av förfrågningar, begäran om förklaring och ansökningar samt information om lagkraven.

Kund- och investerarskyddet främjades

Finansinspektionen ökade kundinformationen om finansiella tjänster, sparprodukter och lånerisker. Dessutom producerade Finansinspektionen en hel del information om långsiktigt sparande (LS) till kunderna. Tillsynsmyndigheten utarbetade instruktioner för bolånerutinerna i bankerna och genomförde granskningar av innehållet i den information som ska ges kunderna i anslutning till försäljningen av nya LS-produkter samt gav bankerna instruktioner om detta slags information. Dessa åtgärder som tog fasta på kundskyddsperspektivet förbättrade riskmedvetenheten hos bolånekunderna, spararna och investerarna.

I marknadspraxis påträffades inga omfattande eller betydande brister 2010, men vissa tidigare tvister behandlades bland annat i värdepappersnämnden. I fråga om enskilda brister krävde Finansinspektionen korrigerande åtgärder. Finansinspektionen undersökte 70 misstänkta fall av värdepappersmissbruk. Inspektionerna av processerna för godkännande och försäljning av produkter inleddes i enlighet med verksamhetsplanen.

Finansinstitut

Bankernas bostadslånggivning gav upphov till rekommendationer

11 mars 2010 skickade Finansinspektionen brev om trygghet av kreditbetalningsförmågan hos bolånekunderna till de banker som har verksamhet i Finland. Tillsynsmyndigheten var orolig för att hushållen blev allt mer skuldsatta, utlåningen av bostadsfinansiering hade ökat trendmässigt de senaste årtiondena och bostadspriserna steg på grund av en låg räntenivå. Även i Sverige och Norge har finanstillsynsmyndigheterna ingripit i tillvägagångssätten i bostadsfinansieringen.

I fråga om bostadsfinansieringen till privatkunder uppmådde Finansinspektionen bankerna att göra systematiska beräkningar av betalningsutrymmet på en räntenivå om 6 % och med en maximilöptid på 25 år samt att noga

gå igenom beräkningarna med kunderna. Dessutom rekommenderade Finansinspektionen en självfinansieringsandel på minst 10 %. Om lånet överstiger 90 % ska den kreditsökandes betalningsförmåga och säkerheter utvärderas tillsammans med kunden i anslutning till lånebeslutet. Dessutom ska lånebesluten i detta fall fattas på en högre beslutsnivå än normalt i banken. Huruvida tillsynsmyndigheternas rekommendationer har iakttagits kommer att bedömas genom en omfattande stickprovsundersökning i början av 2011.

Bankerna bör ge kunderna bättre information om hur primräntorna fastställs

Enligt Finansinspektionens ställningstagande i december 2010 borde kundinformationen om bankernas egna primräntor förbättras. Ändringen av konsumentskyddslagen, som trädde i kraft vid ingången av december, framhäver att ändringarna av referensräntorna ska göras jämligt och utan att diskriminera konsumenterna. För att kunderna ska kunna bedöma hur referensräntorna på deras egna lån och insättningar utvecklas och jämföra bankernas anbud är det viktigt att kunderna har kännedom om grunderna och variablerna för beräkning av referensräntan. Bankerna ska informera kunderna om dessa grunder ändras. Finansinspektionen rekommenderar att kunderna i sådana situationer ges möjlighet till exempel att ändra räntebindningen för lånet utan kostnad.

Finansinspektionen vägledde LS-leverantörerna till en enhetlig verksamhetskultur

Bankerna, värdepappersföretagen och fondbolagen erbjöds möjlighet att tillhandahålla avtal om bundet långsiktigt sparande från och med den 1 april 2010. Finansinspektionen vägledde tjänsteleverantörerna till en enhetlig och tydlig verksamhetskultur genom att ingripa i den information som ska ges om tjänsterna innan avtal ingås, det informativa innehållet i sparavtalen och annan information till kunderna.

De verksamhetsmodeller och den kunddokumentation som tjänsteleverantörerna hade planerat avvek betydligt från varandra i anmälningsskedet. Hänsynen till sparandets långsiktiga och bundna karaktär gjorde att Finansinspektionen var tvungen att föra flera diskussioner med tjänsteleverantörerna.

Enligt Finlands Banks statistik hade 9,9 miljoner euro investerats i långsiktigt sparande och totalt 9 811 sparavtal hade ingåtts fram till slutet av verksamhetsåret.

Oförändrad tillgång på grundläggande banktjänster, inga betydande förändringar i prissättningen

Enligt Finansinspektionen bedömning var tillgången på grundläggande banktjänster oförändrad. Tillsynsmyndigheten har inte hört om några fall där man utan orsak skulle

ha vägrat tillhandahålla grundläggande banktjänster.

Inte heller i prissättningen har det skett några större förändringar jämfört med utredningen 2009. Av bankerna har 68 % höjt priserna, men höjningarna har riktats till enskilda produkter, såsom bankkort och Visa Electron. Syftet med höjningarna är antagligen att styra efterfrågan mot produkter som är lämpliga inom det gemensamma eurobetalningsområdet.

Direktdebiteringen av fakturor är fortfarande avgiftsfri i alla banker. Annars var betalning via nätet det förmånligaste betalningssättet, och månadsavgiften var vanligast 2,50 euro. Att betala fakturor kontant på bankkontoret var fortfarande det dyraste betalningssättet, det högsta priset var 7,00 euro per faktura.

Försäkringssektorn

En första utredning om uppfyllelsen av livförsäkringsbolagens skälighetsprincip

I december 2010 publicerade Finansinspektionen sin första utredning om uppfyllelsen av livförsäkringsbolagens skälighetsprincip i de kundgottgörelser som bolagen betalat ut. De största bristerna hade snarare att göra med informationen om skälighetsprincipen än med uppfyllelsen av principen. Det var svårt att hitta information på bolagens webbplatser och den hade inte kopplats som en central del av produktinformationen. Fördelningsmålen hade inte alltid presenterats konkret, liksom inte heller hur de uppsatta målen hade uppnåtts. Beskrivningarnas åskådlighet kunde även ha varit bättre. I fortsättningen görs utredningen varje år.

Ansvarsöverföringarna mellan arbetspensionsanstalter får inte göra intrång på de försäkrade förmånerna

I ett ställningstagande av den 29 december fäste Finansinspektionen uppmärksamhet vid ansvarsöverföringarna mellan arbetspensionsanstalter. Dessutom preciserade Finansinspektionen kriterierna för beviljande av tillsynsmyndighetens tillstånd med avseende på en sund utveckling av branschen, konkurrens och ökade risker. När Finansinspektionen bedömer om den kan utfärda tillstånd för ansvarsöverföring, ska den säkerställa att ansvarsöverföringen inte gör intrång på förmånerna i de försäkringar som den överförande och den mottagande arbetspensionsanstalten beviljat. Överföringen får inte heller äventyra en sund utveckling av försäkringsverksamheten. Med tanke på en sund utveckling är det viktigt att man till ansvarsöverföringarna inte kopplar fastighetsaffärer som saknar anslutning till överföringarna och som är betydande i förhållande till de överförda tillgångarnas värde och inte heller andra egendomsarrangemang. Ställningstagandet omfattar i dessa fall både de arbetsgivare som är motparter i

ansvarsöverföringarna och andra instanser där arbetsgivaren genom innehav eller av annan orsak utövar faktisk bestämmanderätt.

Sådana arrangemang kan i praktiken leda till att en del av arbetspensionsanstalterna inte kan göra ansvarsöverföringar och på så sätt försämra konkurrensen. Dessutom kan de genom ökade risker äventyra förmånerna i de försäkringar som den mottagande arbetspensionsanstalten beviljat.

Strävan efter transparens i finansieringen av projekt för arbetshälsa

Finansinspektionen gjorde en utredning av arbetspensionsförsäkringsbolagens projekt för arbetshälsa riktade till nya kunder och av kostnaderna för projekten. Utredningen fokuserade på huruvida kunderna bemöts jämlikt och på vilket sätt kostnaderna finansieras. Arbetspensionsförsäkringsbolagens svar visade att bolagen tillämpade olika rutiner och att bestämmelserna om frågan var bristfälliga. En del bolag utlovade stora insatser på arbetshälsan hos nya kunder, medan andra var måttligare i sina löften. Utgående från utredningen lämnade tillsynsmyndigheten till Social- och hälsovårdsministeriet ett förslag om förtydligande av bestämmelserna om finansiering av projekt för arbetshälsa och om ökning av transparensen i verksamheten.

Inspektioner och utredningar

Under 2010 inriktade Finansinspektionen inspektioner i synnerhet på processerna för produktutveckling och försäljning av investeringsprodukter och på den information som ska ges om produkterna. Dessutom genomförde Finansinspektionen granskningar av projektregister som förs av de noterade bolagens rådgivare, offentliggörande av information om transaktioner med aktier och arbetslöshetskassornas interna kontrollfunktioner.

Processerna för godkännande av spar- och investeringsprodukter var för första gången föremål för inspektion

Finansinspektionen inledde inspektionerna av processerna för produktutveckling och försäljning. Processer för godkännande av spar- och investeringsprodukter inspekterades nu för första gången. Målet för inspektionerna var att försäkra sig om att tillsynsobjekten i produktionskedjan för produkter tillämpar metoder som är ändamålsenliga både för deras egen riskhantering och för investerarskyddet. Inspektionerna genomfördes genom stickprov i ett antal värdepappersföretag, fondbolag och kreditinstitut. I fortsättningen inriktas inspektioner även på försäkringsbolag.

Utifrån preliminära iakttagelser finns det rum för förbättringar: bland annat ska aktörerna förtydliga rollerna för de personer som deltar i processerna, testa utvecklingen

av avkastningsutsikterna för produkterna och förbättra informationen från testerna till investerare. Inspektionerna av processerna för produktutveckling fortsätter 2011.

Informationsskyldighet

Förbättrad kvalitet på förenklade fondprospekt

Under finanskrisen upptäcktes brister i placeringsfondernas investerarinformation. I en uppföljande inspektion av placeringsfondernas förenklade fondprospekt 2010 upptäcktes att kvaliteten på prospektet hade förbättrats. Fonderna bör emellertid förbättra innehållet i prospektet ytterligare och uppdatera prospektet så att fondernas placeringspolicyer och risker förklaras för investerarna och spararna på ett begripligt sätt. Det så kallade fjärde fondföretagsdirektivet⁸, som träder i kraft 2011, begränsar omfattningen av prospektet till två sidor där fondens verksamhet och risker ska beskrivas tydligt och koncist.

Högre kvalitet på marknadsföringsmaterialet för indexlån

I inspektionen av marknadsföringsmaterialet för indexlån och andra strukturerade obligationslån våren 2010 observerades att materialet fortfarande borde förbättras något, trots att kvaliteten var högre än enligt resultaten av inspektionen 2008. De önskade förbättringarna gällde främst att använda termen "kapitalgaranti", beskriva riskerna på ett tydligt och begripligt sätt och presentera information om de risker som hänför sig till emittentens återbetalningsförmåga. Beskrivningen av den slutliga avkastningen och exemplen på avkastning var också bristfälliga. I slutet av 2010 genomförde Finansinspektionen en uppföljande inspektion som visade att huvuddelen av bristerna hade åtgärdats.

Projektbaserade insiderregister inspekterades

På grund av de brister som iaktogs under de tidigare inspektionerna av projektregistren i noterade bolag och deras rådgivare fortsatte Finansinspektionen inspektionerna av registren 2010. Finansinspektionen granskade riktigheten i de projektbaserade insiderregistren samt hanteringen av insiderinformationen i banker och värdepappersföretag som tillhandahöll corporate finance -tjänster. Syftet med registren är att effektivisera hanteringen av insiderinformationen i bolagen och att förbättra förutsättningarna för myndighetstillsynen. Genom registren får insynspersonerna ett ökat rättsskydd. Inspektionerna visade att det hos en del av aktörerna fanns betydande brister bland annat i inrättandet och administrationen av registren och i registeruppgifterna. Finansinspektionen tilldelade två bolag offentliga anmärkningar för försummelser av skyldigheter i anknytning till att föra registren.

8 Undertakings for collective investment in transferable securities, UCITS IV.

Laktagandet av skyldigheten att offentliggöra information om transaktioner med aktier var föremål för inspektion

laktagandet av skyldigheten att offentliggöra information om aktietransaktioner på OTC-marknaden⁹ utvärderades genom inspektioner och platsbesök hos värdepappersförmedlare. Det är sannolikt att denna skyldighet kommer att utvidgas även till andra finansiella instrument än aktierna de närmaste åren.

I inspektionerna iaktogs skillnader i färdigheterna och metoderna för offentliggörande av information mellan olika bolag. Information offentliggjordes främst via Helsingforsbörsens service för offentliggörande. De interna instruktionerna för offentliggörande av information var vanligen kortfattade. När Finansinspektionen utvärderade omfattningen av de transaktioner med aktier som skulle offentliggöras framkom att kvaliteten på bolagens transaktionsrapportering AKVA¹⁰ också behövde utvecklas.

Avgiftstrukturerna för sparprodukterna var svårbegripliga till vissa delar

I utredningen framkom att den information om priserna på fondanknutna försäkringar som ges på prislistorna och i anbuden till kunderna var bristfällig, eftersom priset på en försäkring inte alltid innehåller avgifterna för den anslutna placeringskorgen och placeringsprodukterna. Därför är det svårt att få en helhetsbild av kostnaderna för fondanknutna försäkringarna.

Placeringsfondernas information om kostnaderna var i regel tydlig. I fråga om de avgifter som placeringsfonderna tar ut kan det emellertid vara svårt att uppfatta de avkastningsbundna avgifterna. Inte heller framgår kostnaderna för fonder som investerar i andra fonder alltid på ett tydligt sätt av marknadsföringsmaterialet till kunderna.

Finansinspektionen kommer 2011 att ta fram anvisningar om informationen om kostnader för sparprodukter och långsiktiga sparavtal.

Inexakta termer i de noterade bolagens resultatprognoser

Finansinspektionen fortsatte med platsbesöken i de noterade bolagen. Under 2010 gjordes totalt 14 platsbesök främst i de minsta noterade bolagen där Finansinspektionen utvärderade bland annat bolagens processer för informationsgivning. Finansinspektionen gav varje bolag respons på frågorna kring informationsskyldigheten både under platsbesöken och genom brev.

I tillsynen fäste Finansinspektionen uppmärksamhet vid tydligheten och konsekvensen av de termer som användes i resultatprognoserna. Endast ett fåtal bolag hade

9 Over the counter-handel bedrivs direkt mellan en bank och en kund.

10 Rapportering och tillsynssystem för värdepappershandeln.

interna definitioner av hur stora förändringar termerna (till exempel "något", "betydligt") i resultatprognoserna motsvarade. Finansinspektionen rekommenderade att bolagen internt skulle definiera vad termerna i resultatprognoserna innebär i euro eller procent.

Av termen "resultat" framgick inte alltid vilken resultatnivå som avsågs i resultaträkningen. Finansinspektionen uppmanade bolagen att fästa uppmärksamhet på att de rutiner som tillämpas vid offentliggörandet av framtidsutsikterna skulle vara så entydiga, tydliga och konsekventa som möjligt. Resultatprognoserna ska entydigt ange vilket resultat och vilken tidsperiod de gäller. Dessutom ska utsikterna alltid motiveras, och de osäkerhetsfaktorer som anknyter till utsikterna ska lyftas fram.

Våren 2010 utredde Finansinspektionen om de noterade bolagen hade återgått till normala rutiner när det gällde att offentliggöra framtidsutsikter. Utifrån utredningen verkade det som om bolagens förändrade rutiner för att offentliggöra framtidsutsikter till följd av finanskrisen och dess påföljder (framtidsutsikterna publicerades endast för exempelvis följande kvartal) var tillfälliga. Däremot hade innehållet i framtidsutsikterna i en del av bolagen fortfarande sammanställts på ett tämligen allmänt plan.

Finansinspektionen betonade i sin tillsyn betydelsen av en noggrann resultatuppföljning i realtid och att bolaget, även om det ger ut resultatprognoser i stora drag, har fortsatt skyldighet att vid behov ge en vinstvarning om det sker en väsentlig förändring i bolagets resultatutveckling. Tillsynsmyndigheten poängterade för de bolag som hade ändrat utsikterna i delårsrapporterna att beslutet om vinstvarning inte kan skjutas upp till styrelsemötet där delårsrapporterna behandlas, utan informationen om en väsentlig förändring i utsikterna ska offentliggöras utan obefogat dröjsmål.

Brister i redogörelsedelarna av noterade bolags delårsrapporter

Enligt Finansinspektionen ska de noterade bolagen förbättra delårsrapporternas redogörelser för resultat, finansiell ställning och utveckling av dessa. Kraven i värdepappersmarknadslagen uppfylls inte om bolaget endast presenterar nyckeltal inklusive jämförelseuppgifter i redogörelsedelen utan att ange vilka händelser eller omständigheter har påverkat väsentliga förändringar. Det är nödvändigt att analysera de viktiga händelserna under rapportperioden för att investerarna ska kunna tolka de angivna nyckeltalen.

Av delårsrapporternas tabelldelar framgick inte alltid om de hade sammanställts enligt IAS 34. Några brister upptäcktes också i noterna om företagsförvärv och presentationen av resultatet per aktie.

I IFRS-tillsynen över noterade bolag fästes uppmärksamhet på noggrant upprättande av bokslut

Det osäkra ekonomiska läget påverkade även IFRS-tillsynen. Föremål för tillsyn var bland annat nedskrivningsprövningar av goodwill, given information gällande klausuler som ingår i företagets låneavtal, bedömningen av företagets fortlevnad och redovisningen av reducerade förmånsbestämda pensionsarrangemang i bokslutet. Andra aktuella teman inom tillsynen var tillämpningen av de nya standarderna gällande företagsförvärv och segmentrapportering, beräkning av resultatet per aktie och redovisning av avvecklad verksamhet i bokslutet. Vid de övergripande genomgångarna av IFRS-bokslut blev de noterade bolagen bland annat uppmärksammade på att boksluten ska upprättas noggrant.

Intensivare samarbete med revisionsnämnden

I slutet av 2010 intensifierades samarbetet med Centralhandelskammarens revisionsnämnd (TILA), som övervakar revisorerna, genom att Finansinspektionen och TILA inriktade tillsynen på samma bokslut. Finansinspektionen utvärderade i sin tillsyn det sätt på vilket boksluten hade upprättats och TILA det sätt på vilket revisorerna hade granskat dem. Syftet med samarbetet är att effektivisera tillsynen över ekonomiska rapporter och genom detta främja förtroendet för de ekonomiska rapporterna.

Krav på arbetslöshetskassorna: beredskap att vidta åtgärder vid förändringar av sysselsättningen

Inspektionerna av den interna kontrollen i arbetslöshetskassorna inriktades på planering av verksamheten, kassornas riskhantering speciellt med tanke på att sysselsättningen förändras och på förebyggande åtgärder vid ökad

Nyhetsbrevet Markkinat når de noterade bolagen

Nyhetsbrevet Markkinat, som kom ut fem gånger 2010, behandlade aktuella iakttagelser i anknytning till tolkningen av de noterade bolagens informationsskyldighet och IFRS-tillsynen, insiderärendena, standarderna och regleringen. Under verksamhetsåret behandlades bland annat lagenligheten i de noterade bolagens finansiella rapporter, huvudsakliga iakttagelser på de platsbesök som rörde informationsskyldigheten, offentliggörande av framtidsutsikter och iakttagelser av nedskrivningar av goodwill.

arbetslöshet. Föremålet för inspektion var tio riskbaserat utvalda kassor vars medlemsantal omfattade mer än 60 % av alla medlemmar i arbetslöshetskassorna. I inspektionerna upptäcktes att kassorna hade tagit fram verksamhetsmodeller för hur de ska förbereda sig för förändrade ansökningsvolymerna. Riskhanteringsnivån varierade enligt kassa. Tillsynsmyndigheten instruerade de kassor vars riskhantering behövde förbättras.

Tillsyn över värdepappershandeln och utredning av missbruk

Det internationella myndighetssamarbetet är viktigt i tillsynen över värdepappershandeln

Handeln med värdepapper är splittrad mellan börser och alternativa marknadsplatser (till exempel Burgundy, Chi-X). Tillsynen blir ännu mer utmanande till följd av de ändrade modellerna för genomförande av uppdrag och övergången till central motparts clearing¹¹, eftersom de leder till en minskad transparens i handeln.

Finansinspektionen eftersträvar en bättre transparens tillsammans med de övriga nordiska tillsynsmyndigheterna genom ett transaktionsrapporteringsystem som samlar transaktionsrapporterna både från börserna och från de alternativa marknadsplatserna. De europeiska tillsynsmyndigheterna harmoniserar kraven för transaktionsrapporteringen. Transaktionsrapporteringen utvidgas 2011 till att omfatta OTC-derivat, vilket ökar omfattningen av tillsynen över värdepappershandeln.

70 misstänkta fall av missbruk utreddes

Finansinspektionen undersökte totalt 70 misstänkta fall av värdepappersmissbruk. Under 2010 lämnade tillsynsmyndigheten tre begäran om polisutredning, gav tre offentliga anmärkningar och påförde en ordningsavgift.

Två offentliga anmärkningar gällde försummelse av skyldigheter att föra insiderregister och en anmärkning gällde försummelse av informationsskyldigheten. Ordningsavgiften gällde brott mot en investeringsfonds stadgar.

Från fondhandlare fick Finansinspektionen sex anmälningar om misstänkta värdepapperstransaktioner eller övriga affärstransaktioner. Helsingforsbörsens marknads-tillsyn anmälde 17 fall.

Finansinspektionen fick sju begäran om handräckning från andra myndigheter och skickade själv begäran om handräckning till två olika tillsynsmyndigheter.

Tillsynen över infrastrukturen fokuserade på systemändringar

Finansinspektionen övervakar finansmarknadens infrastruktur i nära samarbete med Finlands Bank. De viktigaste samarbetsområdena 2010 var totalreformen av värdepappersmarknadslagen, projekten på EU-nivå relaterade till värdepappersavvecklingen och tillsynssamarbetet mellan Euroclear Finland Ab och Euroclear-gruppen.

I fråga om Euroclear Finlands tillsyn utvärderade Finansinspektionen smidigheten och tillförlitligheten i värdepappersavvecklingen samt bolagets utläggnings- och utvecklingsprojekt.

Tillsynen över NASDAQ OMX Helsinki Oy (Helsingforsbörsen) fokuserade under verksamhetsåret på marknadsmodeller för värdepappershandeln och på olika utvecklingsprojekt som anknöt till organiseringen av börsverksamheten och börsens organisation. Syftet var att trygga en tillförlitlig och jämlik värdepappershandel samt börsens riskhantering och fortlevnad.

Ökat antal kundkontakter till följd av förfrågningarna om Sofia Bank

Finansinspektionens telefonrådgivning svarar på bank-, försäkrings- och placeringskunders frågor om bland annat hur företag på finansmarknaden bör agera. Rådgivningen fick totalt omkring 230 förfrågningar. Dessutom besvarade Finansinspektionen under året 140 andra förfrågningar per telefon och omkring 260 skriftliga kontakter. Av alla förfrågningar rörde cirka hälften bankärenden, en tredjedel försäkringsärenden och en sjättedel investeringsärenden, och de vanligaste rörde kontakterna krediter i fråga om bankärenden, ersättningsförfaranden i fråga om försäkringsärenden och fondkommission i fråga om investeringsärenden.

Telefonrådgivningen utökades i april på grund av förvaltningen av Sofia Bank Abp. Då svarade rådgivningen på cirka 260 samtal och cirka 30 skriftliga förfrågningar uttryckligen om förvaltningen.

11 Central motpart (Central Counter Party, CCP) är en infrastrukturaktör som gör definieringar och avräkningar inom värdepappershandeln. Den centrala motparten sammanräknar transaktionerna genomförda av de definierande parter (i regel banker) som representerar olika förmedlare och skapar multilaterala netton (beräknar en nettoavgift eller nettofordran för alla och leveransskyldigheter eller rättigheter till fordran angående olika värdepappersslag. På så sätt minskar antalet transaktioner som ska avvecklas betydligt. Den centrala motparten för in uppgifterna i värdepapperscentralens avvecklingssystem där överföringarna av värdepapper och medel sker.

Undersökta misstänkta fall av värdepappersmissbruk, begäran om polisutredning och administrativa sanktioner 2002–2010

	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010
Totalt antal undersökta fall	65	57	61	41	62	65	62	74	70
Missbruk av insiderinformation	24	28	24	18	29	45	27	37	27
Kursmanipulation	11	11	12	6	10	5	11	17	11
Informations skyldighet	30	18	21	13	21	12	12	16	25
Övriga fall	0	0	4	4	2	3	12	4	7
Begäran om polisutredning	6	7	5	1	3	2	5	-	3
Offentlig anmärkning	-	-	-	2	-	1	1	5	3
Offentlig varning	-	-	-	-	-	-	1	-	-
Ordningsavgift	-	-	-	-	-	-	14	-	1

 Läs mer om Finansinspektionens riktlinjer och administrativa påföljder i fråga om sanktioner [Finansinspektionen.fi > Regelverk > Administrativa påföljder](#)

Finanskund.fi lanserades på investeringsmässan i november

Finansinspektionens huvudsakliga kanal för kundupplysning, webbsidorna för kundupplysning, förnyades. Det nya namnet är Finanskund.fi. På webbplatsen finns information om kostnaderna och riskerna för finansiella tjänster och produkter samt om inverkan av kostnaderna. Dessutom understryks kundens och tjänsteleverantörens skyldigheter. Kunden är skyldig att utreda vad denne ska köpa och tjänsteleverantören är skyldig att ge kunden relevant information på ett begripligt sätt. På webbplatsen behandlas i synnerhet frågorna kring bolån och långsiktigt sparande ur många aspekter.

På mässorna Vero 2010 i mars och Sijoitus-Invest 2010 i november höll tillsynsmyndigheten totalt 15 informationsinslag med olika intressanta teman för

mässgästerna. Dessutom höll experter från Finansinspektionen föreläsningar på fyra olika evenemang på Finlands Banks myntmuseum.

Finansinspektionen publicerade en broschyr för allmänheten som innehåller grundläggande information om tillsynsmyndighetens verksamhet, befogenheter och finansiering.

I fråga om kundskyddet och -upplysningen samarbetar Finansinspektionen med Försäkrings- och finansrådgivningen (FINE) och Konsumentverket.

Finansinspektionen deltar i Konsumentforskningscentralens tvååriga forskningsprojekt för främjande av konsumenternas kunskaper i ekonomihantering.

 Ta del av: [Finanskund.fi](#)

Effektiviserat internationellt tillsyns- och regleringssamarbete

Finansinspektionen har i enlighet med sitt mål varit aktiv i det internationella tillsynssamarbetet på områden som är viktiga för finansmarknaden i Finland. Tyngdpunkter har varit utvecklingen av informationen för detaljhandelskunder och samarbetet inom solvenstillsynen i gränsöverskridande bankkoncerner. Finansinspektionen var med om att bygga upp det nya EU-tillsynssystemet genom samarbetet mellan tillsynsmyndigheterna inom EU.

De nordiska tillsynskollegiernas arbete framskred i fråga om de gränsöverskridande koncernerna tack vare bland annat de etablerade samarbetsformerna. På nordisk nivå är informationsutbytet och samarbetet intensivt.

Fortsatt intensifierat tillsynssamarbete på internationell nivå

Finansinspektionen deltog aktivt i CEBS och CEIOPS arbete med att ta fram europeiska instruktioner för riskhantering, intern styrning och tillsynskollegiernas samarbete. På grund av att den finländska finanssektorns struktur har internationaliserats är instruktionerna för effektivisering av tillsynskollegiernas verksamhet särskilt viktiga för Finansinspektionen. När dessa instruktioner utarbetades kunde de nordiska tillsynsmyndigheternas långa erfarenhet av kollegiesamarbete utnyttjas, och även i CEBS kollegiala utvärderingar ansågs samarbetet fungera väl.

Vidare deltog Finansinspektionen i CEBS och CEIOPS riskbedömningar och utvecklingen och genomförandet av stresstester inom EU. Under 2010 analyserades bland annat de risker som föranleddes av skuldsättningen i vissa EU-stater och som hänförde sig till banksektorn samt av riskernas effekter på likviditeten på marknaden. I juni-juli genomförde CEBS stresstester i de största bankerna inom EU, och testresultaten offentliggjordes i juli. CEBS ansvarade för samordningen och enhetligheten av testerna i samarbete med Europeiska centralbanken. Från Finland deltog OP-Pohjola-gruppen, och tillsynsmyndigheten gjorde stresstestberäkningarna tillsammans med gruppen. OP-Pohjola-gruppen klarade av testerna utan svårigheter. För att öka marknads förtroende betonade Finansinspektionen särskilt transparensen i offentliggörandet av bankernas risker. CEIOPS samordnade stresstesterna för försäkringssektorn inom EU.

CEIOPS arbete fokuserade främst på reformen av solvenstillsynen av försäkringssektorn (Solvens II), och Finansinspektionen var medlem i flera underarbetsgrupper inom reformen. Dessutom inledde Finansinspektionen ett internt projekt för att trygga tillsynsmyndighetens beredskap att införa Solvens II och för att stödja tillsynsobjektens förberedelser för reformen. Resultaten av kon-

sekvensstudien för Solvens II-regelverket offentliggörs våren 2011. I fråga om ändringarna i den finska lagstiftningen deltog Finansinspektionen aktivt i arbetet som Social- och hälsovårdsministeriet inledde.

I övrigt gjordes insatser i CEBS och CEIOPS arbete på utvalda områden. CEBS och CEIOPS koncentrerade sig förutom på de nämnda frågorna kring regleringen och tillsynssamarbetet också i synnerhet på utvecklingen av rapporteringssystemen och kraven på risk- och kapitalhantering samt på frågor om användningen av interna modeller. Finansinspektionen är också medlem i CEIOPS kommitté som bereder råd till kommissionen i anknäring till det nya direktivet om försäkringsförmedling (IMD¹²).

Arbetet inom CESR fokuserade på de så kallade ständiga kommittéerna (Standing Committees). Praktiska frågor inom förhandsgranskning av prospekt behandlades i kommittén Corporate Finance och frågor inom redovisningstillsyn diskuterades inom EECS¹³ som är underställd kommittén Corporate Reporting (CESR-Fin). Finansinspektionen förde in fyra fall i EECS databas över tillsynsfall.

Finansinspektionen har varit ordförande (direktör Anneli Tuominen) i en gemensam arbetsgrupp av CESR, CEIOPS och CEBS för det så kallade PRIPs¹⁴-projektet (investerarinformation om produkter som tillhandahålls icke-professionella investerare samt försäljningspraxis) inom kommissionen som eftersträvar en horisontell reglering. Dessutom har Finansinspektionen varit ordförande (biträdande direktör Jukka Vesala) för underkommittén Groupe de Contact som utvecklar CEBS tillsynssamarbete (kollegiearbete, gemensamma bedömningar av risker och kapital, kapitalkrav enligt pelare 2, stresstester, riskbedömningar inom banksektorn i EU) och likviditetstillsynen. En representant (Jukka Vesala) för Finansinspektionen har lett tillsynskommittéernas gemensamma rapportering av riskerna inom finanssektorn. Rådgivare Arja Voipio har varit ordförande för CERS IT-arbetsgrupp. Dessa områden har varit viktiga med tanke en effektiv tillsyn över marknaden och finanssektorn i Finland.

En betydande utmaning i det internationella samarbetet är fortfarande hur resurserna på ett effektivt sätt och i ett tidigt skede ska kunna allokteras till de viktigaste projekten för Finland. Finland är inte med i Baselkommitténs arbete där många viktiga riktlinjer för regleringen av banksektorn drogs upp. Syftet är att påverka kommitténs riktlinjer genom EBA:s ställningstaganden.

När arbetsformerna och regleringsprocesserna för de EU-tillsynsmyndigheter som inrättades i början av 2011 har utformats kommer Finansinspektionen att omarbete sina egna verksamhetsmodeller så att tillsynsmyndig-

12 Insurance Mediation Directive.

13 European Enforcers Coordination Sessions.

14 Packaged Retail Investment Products.

hetens påverkningsmöjligheter i den nya omvärlden kan säkerställas. Samarbetet med olika ministerier kommer att ökas.

Finansinspektionen främjade det nordiska tillsynssamarbetet

De nordiska tillsynskollegiernas arbete intensifierades och utvecklades bland annat genom omorganisering av samarbetet inom tillsyn över Sampo-gruppen och samarbetet med de baltiska tillsynsmyndigheterna inom tillsyn över OP-Pohjola. Finansinspektionen ökade tillsynssamarbetet med den svenska tillsynsmyndigheten inom tillsyn över Handelsbankens filial i Finland. Tillsynen över Sampo-gruppen ändrades till så kallad konglomerattillsyn när Sampo Abp:s innehav i Nordea översteg 20 % i december 2009. I konglomerattillsynen, som leds av Finansinspektionen i Finland, deltar Sverige, Danmark och Norge. Dessutom inleddes samarbetet inom tillsyn över OP-Pohjola-gruppen med de nordiska och de baltiska tillsynsmyndigheterna. För närvarande är samarbetet och informationsutbytet inom tillsyn över gränsöverskridande koncerner relativt etablerat i fråga om samtliga betydande aktörer.

Antalet samnordiska inspektioner ökades och inspektionerna utvidgades för första gången även till tillsynsobjektens datasystem. På Finansinspektionens initiativ inleddes samarbetet för att förenhetliga rutinerna för inspektion i bankerna och för att utveckla likviditetstillsynen. På Finlands initiativ inleddes också nordiska möten för att harmonisera bankernas rapportering. Inom försäkringssektorn inleddes de gemensamma arbetsgrupperna sitt arbete för att förenhetliga tillsynen enligt Solvens II när det gäller att beräkna ansvarsskulden och godkänna interna modeller.

Tillsynen över värdepappersmarknadens infrastruktur förutsätter internationellt samarbete

Euroclear Finland Ab är en del av den multinationella Eurocleargruppen. Tillsynssamarbetet mellan tillsynsmyndigheterna och centralbankerna fokuserade på att följa upp de viktigaste projekten för gruppen och säkerställa fortlevnaden. Finansinspektionen bedrev ett intensivt samarbete med Finlands Bank.

Det nordiska samarbetet inom tillsyn över NASDAQ OMX är etablerat, regelbundet och fungerande. Inom de viktigaste projekten (i fråga om bland annat övergången till definiering av centrala motparter och införandet av det nya INET-handelssystemet) beredde tillsynsmyndigheterna de gemensamma ställningstagandena. Avsiktsförklaringen om börstillsynen sågs över och även Island anslöt sig till tillsynssamarbetet.

För insamling och registrering av transaktionsrapporter

använder Finansinspektionen ett system som har skapats genom ett nordiskt samarbete. Under verksamhetsåret förnyade de nordiska länderna avtalet om systemet i syfte att hitta en lösning för att främja en harmoniserad och kostnadseffektiv lösning. Finansinspektionen deltog även i samarbetet inom transaktionsrapportering vid CESR där man utvecklade rapporteringen efter marknadstillsynens behov och harmoniserade transaktionsrapporteringskraven i Europa.

Beslut om EU-systemet för finansiell tillsyn

Det nya EU-systemet för finansiell tillsyn inledde sin verksamhet i början av 2011. Finansinspektionen bidrog till att skapa systemet via CEBS, CESR och CEIOPS och i CEBS ledningsgrupp (Bureau som biträdande direktör Jukka Vesala deltog i som ordförande för Group de Contact). Det nya systemet ger möjligheter att harmonisera regleringen och tillsynspraxisen och att reagera på olika risker i det finansiella systemet. Systemet effektiviserar emellertid inte på bästa möjliga sätt tillsynen över stora multinationella konglomerat. Dessutom har hela strukturen blivit rätt tung.

De europeiska tillsynsmyndigheterna har ett bredare arbetsfält än de tidigare tillsynskommittéerna. För att Finansinspektionen ska kunna påverka i de nya organen ska den prioritera målen på ett tydligt sätt och koncentrera resurserna till nyckelområdena.

Erkki Kontkanen
Skribenten är chef för ledningssekretariatet och ledande rådgivare.

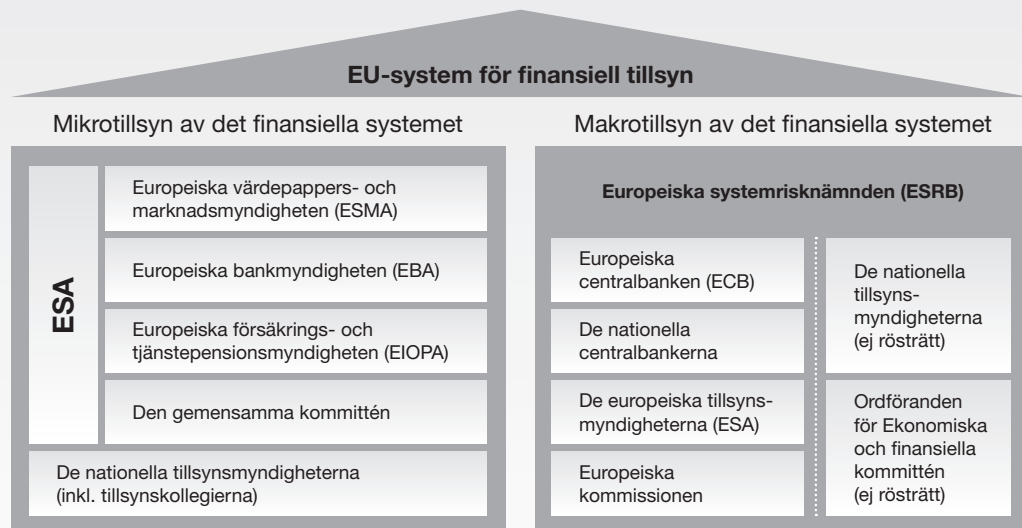
EU-systemet för finansiell tillsyn inledde sin verksamhet

Till följd av finanskrisen upptäcktes betydande brister i den internationella tillsynen över finansmarknaden och speciellt i samordningen av tillsynen. Åtgärder för att rätta till läget vidtogs ganska fort. Den så kallade de Larosière-gruppen klarade utvecklingsbehoven inom tillsynen och publicerade sina förslag till förnyelse av tillsynssystemet i början av 2009. Utifrån gruppens förslag lämnade kommissionen i slutet av 2009 sina förslag till förordningar om ett nytt europeiskt tillsynssystem. Förordningarna godkändes i november 2010 och det nya tillsynssystemet inledde sin verksamhet i början av 2011.

EU-systemet för finansiell tillsyn utgörs av tre tillsynsmyndigheter: Europeiska bankmyndigheten (EBA), Europeiska försäkrings- och tjänstepensionsmyndigheten (EIOPA) och Europeiska värdepappers- och marknadsmyndigheten (ESMA). De nya myndigheterna fortsätter de tidigare så kallade tillsynskommittéernas arbete. De nya myndigheterna har dock betydligt mer omfattande befogenheter än kommittéerna och deras rättsliga ställning som en del av EU:s myndighetsorganisationer är tydligare. Till systemet hör även Europeiska systemrisknämnden (ESRB) som arbetar i anslutning till Europeiska centralbanken, den gemensamma kommittén för de europeiska tillsynsmyndigheterna och de nationella tillsynsmyndigheterna.

Bankmyndigheten finns i London och värdepappersmyndigheten i Paris. Försäkringsmyndigheten och systemrisknämnden driver sin verksamhet i Frankfurt. De europeiska tillsynsmyndigheterna och Europeiska systemrisknämnden ansvarar för sin verksamhet inför Europaparlamentet och rådet.

EU:s nya tillsynsramverk

Det internationella tillsynssamarbetet ökar, tillsynsprinciperna harmoniseras

De fastställda uppdragen och målsättningen för bank-, försäkrings- och värdepappersmyndigheterna är i fråga om strukturen och innehållet tämligen enhetliga för alla de tre myndigheterna. Myndigheterna har som mål att förbättra den inre marknaden genom att säkerställa en ändamålsenlig, effektiv och enhetlig tillsyn i Europa. Särskild uppmärksamhet fästs vid att risktillsynen

sker på ett ändamålsenligt sätt. Ett av de nyckelmål som ställts upp för de nya tillsynsmyndigheterna är dessutom att förbättra kundskyddet.

Myndigheterna medverkar till att Europeiska unionens bestämmelser tillämpas på ett enhetligt sätt i synnerhet genom att främja en enhetlig tillsynskultur och ett enhetligt iakttagande av reglerna. I och med de nya tillsynsmyndigheterna är det därför klart att det internationella tillsynssamarbetet ökar och tillsynsmetoderna förenhetligas. Tillsynsmyndigheternas roll betonas även i krissituationer där de samordnar de nationella myndigheternas verksamhet.

Dessutom har myndigheterna en viktig roll när det gäller att främja transparensen och tydligheten på marknaden för finansiella tjänster och produkter som är riktade till konsumenter på hela den inre marknaden. Myndigheterna kan under föreskrivna förutsättningar utfärda tillfälliga förbud eller begränsningar för sådana aktörer i finansbranschen som äventyrar finansmarknaden eller den finansiella stabiliteten eller en del av den i Europeiska unionen.

Betydande normgivningsrätt

De europeiska tillsynsmyndigheterna har också normgivningsrätt. Myndigheterna utfärdar inom sitt verksamhetsområde instruktioner, rekommendationer och i synnerhet bindande tekniska standarder som kommissionen fastställer. De bindande standarderna ska vara tekniska till sin karaktär. Standarderna får inte innehålla strategiska beslut eller operativa val. De nya myndigheternas uppdrag att bereda bindande standarder förändrar delvis Finansinspektionens ställning i beredningen av författningar, eftersom Finansinspektionen är den enda finländska myndighet som deltar i lagberedningsarbetet hos de nya tillsynsmyndigheterna.

I fråga om myndigheternas instruktioner och rekommendationer bör det beaktas att varje behörig myndighet inom två månader från det att instruktionerna eller rekommendationerna gavs ska bekräfta att den ska iakttä instruktionerna eller rekommendationerna. Om en behörig myndighet inte avser att iakttä instruktionerna eller rekommendationerna i fråga, ska den ange den aktuella europeiska myndigheten orsaken till detta. Dessutom ska också tillsynsobjekten ange om de avser att iakttä instruktionerna eller rekommendationerna i fråga, om detta förutsätts i instruktionerna eller rekommendationerna.

I vissa situationer kan de europeiska tillsynsmyndigheterna fatta beslut som direkt förpliktar ett visst eller vissa tillsynsobjekt på finansmarknaden. Dessa beslut ska iakttas även om en nationell myndighet eventuellt tidigare fattat ett oliktydande beslut i samma fråga.

Tillsynsmyndigheterna har likadana administrativa strukturer. Varje myndighet har en tillsynsstyrelse, en förvaltningsstyrelse, en ordförande, en verkställande direktör och en överklagandenämnd.

Finansieringen av de europeiska tillsynsmyndigheterna utgörs av obligatoriska avgiftsandelar för de nationella finanstillsynsmyndigheterna och av unionens bidrag som tagits upp i Europeiska unionens budget. Därutöver kan myndigheterna under vissa förutsättningar ta ut åtgärdsavgifter. De nationella tillsynsmyndigheternas avgiftsandelar täcker 60 % och EU:s andel 40 % av varje tillsynsmyndighets budget. Finansinspektionens andel 2011 är omkring 0,5 miljoner euro eller 2 % av det totala beloppet av de nationella finanstillsynsmyndigheternas avgiftsandelar.

Europeiska systemrisknämnden övervakar makrostabiliteten

Europeiska systemrisknämnden ansvarar för makrotillsynen av det finansiella systemet. Rådet har som mål att förebygga systemrisker som hänför sig till den finansiella stabiliteten, mildra konsekvenserna av dem och främja uppmärksamheten på den makroekonomiska utvecklingen i finansbranschen.

Europeiska systemrisknämnden och de europeiska tillsynsmyndigheterna byter ut sådan information om riskerna som är nödvändig i deras arbete. Om systemrisknämnden anser att betydande risker hänför sig till makrotillsynen av den finansiella stabiliteten i Europeiska unionen,

kan rådet utfärda varningar och vid behov rekommendationer till korrigerande åtgärder. Varningarna eller rekommendationerna kan vara av allmän eller specifik natur och ska riktas till hela Europeiska unionen, en eller flera medlemsstater, en eller flera europeiska tillsynsmyndigheter eller en eller flera nationella tillsynsmyndigheter.

Europeiska systemrisknämnden har en styrelse, en styrkommitté, ett sekretariat, en rådgivande vetenskaplig kommitté och en rådgivande teknisk kommitté.

Se också

 eba.europa.eu

 esma.europa.eu

 eiopa.europa.eu

Övergång till en gemensam verksamhetskultur

Finansinspektionen definierade och införde kärnprocesserna i enlighet med målsättningen och satte upp effektivitetsmål för processerna. Genom omorganiseringarna, som började gälla i början av 2011, förbättras effektiviteten i verksamheten. Dessutom ökades det inhemska myndighetssamarbetet.

Tillsynsmyndigheten satsade på att utveckla och för enhetliga verktygen för analys av uppgifter som samlas in genom rapportering och inspektioner.

För personalen på Finansinspektionen arrangerades utbildning i bland annat den nya regleringen (Solvens II, UCITS IV, AIFM) och grundkurser och fördjupade kurser om derivat. Antalet utbildningsdagar var 656.

Ett åtgärdsprogram som skapades utifrån undersökningen om arbetsklimatet 2009 genomfördes fortsättningsvis. Finansinspektionens värderingar fastställdes i december.

Uppföljningen och bedömningen av riskerna på finansmarknaden effektiviserades i samarbete med Finlands Bank och olika ministerier. Centralbankssamarbetet utnyttjades även vid valet av inspektionsobjekt.

Tillsynsmyndighetens kärnprocesser är processerna för inspektion, bedömning, sanktioner och verksamhetstillstånd. Finansinspektionen definierade alla kärnprocesser 2009–2010 och satte upp effektivitetsmålen för dessa. Definieringen av processerna spelade en viktig roll när det gällde att skapa gemensamma arbetsrutiner för den sammanlagda tillsynsmyndigheten.

Strukturen och principerna för de nya föreskrifterna och anvisningarna fastställdes

Finansinspektionens normgivningsrätt bygger för närvarande på Finansinspektionens standarder och Försäkringsinspektionens föreskrifter och anvisningar. Dessa kommer att slås samman till Finansinspektionens föreskrifter och anvisningar. I maj 2010 begärde Finansinspektionen in yttranden över förslagen till struktur för de nya föreskrifterna och anvisningarna och över de centrala principerna för reformen. Tillsynsmyndigheten mottog 18 yttranden med stort understöd för förslagen.

Principerna för reformen är

- Samlingen delas upp efter ämnesområde, men institutens särdrag och skillnaderna mellan små och stora marknadsaktörer beaktas vid behov inom respektive ämnesområde och i enskilda föreskrifter och anvisningar.
- Bindande föreskrifter och riktgivande anvisningar ingår i samma dokument, men tydligt åtskilda från varandra. Vid behov lämnas exempel och tillämpningsråd.
- Utöver Finansinspektionens föreskrifter och anvisningar innehåller samlingen även hänvisningar till Finansinspektionens egen regelsamling och vid behov till lagstiftning och till bindande standarder och icke-bindande rekommendationer utgivna av de nya europeiska tillsynsmyndigheterna.

Beredningen av enskilda föreskrifter och anvisningar inleds 2011. Reformen genomförs stegvis fram till slutet av 2012

på så sätt att de pågående ändringarna i den nationella lagstiftningen och EU-lagstiftningen beaktas i beredningen.

Värderingarna skapades gemensamt

Övergången till en gemensam verksamhetskultur främjades genom att definiera värderingarna för Finansinspektionen.

Värdering	Omsatt i praktiken
Förnyelseinriktad	Vi förutser förändringar i omvärlden och på tillsynsfältet och utvecklar löpande vår verksamhet. Vi följer med vår tid och deltar i den internationella utvecklingen.
Ansvarsfull	Vår verksamhet är konsekvent, konstruktiv och av hög kvalitet. Vi inser konsekvenserna av våra handlingar. Vi kommunicerar öppet, väl medvetna om vårt ansvar.
Resultatinriktad	Vi fokuserar på det väsentliga. Vi känner ansvar för vårt eget och hela arbetsgemenskapens resultat. Vi är vaksamma och redo att ingripa.
Tillsammans	Vi bildar en sporrande arbetsgemenskap. Vi utvecklar oss själva och stöder varandras utveckling. Vi skapar en god gruppanda. Vi verkar i samförståelse med våra intressegrupper.

På hösten genomfördes en utvärdering av organisationens effektivitet, och utifrån utvärderingen preciserades uppgifterna för byråerna och enheterna. Vissa uppgiftshelheter överfördes inom organisationen, och i anslutning till detta flyttade sju personer från en byrå eller enhet till en annan. Ändringarna började gälla den 1 januari 2011.

Kompetensutveckling

Det mest omfattande utbildningsprojektet var Solvens II. Inom ramen för projektet genomfördes på våren och hösten ett omfattande grundutbildningsprogram för cirka 50 experter. Dessutom arrangerades fördjupad utbildning

i specialområdena av Solvens II, bland annat om interna modeller. Andra teman för intern utbildning var även ändring av värdepappersmarknadslagen, direktiven AIFM¹⁵ och UCITS IV och återförsäkring. I december inleddes en utbildningshelhet om derivat med fler än 50 experter som deltagare.

Under verksamhetsåret började nio chefer i coachingprogrammet för chefer, och 86 % av de nuvarande cheferna har börjat eller genomfört programmet.

15 Alternative Investment Fund Managers.

Banksektorn

Omfattande ändringar i kapitaltäckningsreglerna för finanssektorn

Till följd av finanskrisen framkom åtskilliga brister i kapitaltäckningsreglerna för kreditinstitut. Dessa brister åtgärdas på EU-nivå och på nationell nivå genom en revision av regleringen som verkställs i tre etapper. Finansinspektionen deltog tillsammans med Finansministeriet i beredningen av regelverket inom EU.

De direktivändringar (s.k. CRD 2) som hänförde sig till regleringen av stora exponeringar, likviditetsrisker och värdepapperiseringspositioner, det internationella samarbetet mellan tillsynsmyndigheterna och regleringen av kapitalbasen verkställdes i Finland genom lagändringar som trädde i kraft den 31 december 2010.

De regeländringar som har gjorts i den andra etappen (s.k. CRD 3) anknyter till marknadsrisker, omvärdepapperisering och ersättningssystem. Utifrån iakttagelserna undervärderade kreditinstitutens interna modeller för beräkning av kapitalkravet för marknadsrisker olika risker, vilket innebar att mer strikta krav var nödvändiga för regleringen. Dessutom fanns det skäl att harmonisera redovisningen av värdepapperiseringspositioner mellan kapitalkravet på kreditrisker och kapitalkravet på marknadsrisker.

De solvensändringar som gäller marknadsrisken och riskerna i anknytning till omvärdepapperisering träder i kraft den 31 december 2011, medan de övriga CRD 3-ändringarna trädde i kraft redan den 31 december 2010.

Dessutom förpliktar ändringsdirektivet CRD 3 medlemsländerna att säkerställa att tillsynsmyndigheterna har tillräckliga befogenheter att fastställa ekonomiska sanktioner för tillsynsobjekten. Den finländska tillsynsmyndigheten har inte precis likadana befogenheter som de europeiska tillsynsmyndigheterna, men lagändringar angående detta är under beredning.

De ändringar som har mest betydelse för de finländska kreditinstituten är s.k. Basel III (CRD 4), som genomförs för närvarande. CRD 4 innehåller stora ändringar för kreditinstituten som kommer att införas 2013–2018. Kommissionen förväntas offentliggöra sitt direktivförslag till regeländringar sommaren 2011.¹⁶

De nya kapital- och likviditetskraven enligt Basel III har tagit form

Basel III-reglerna gör att de av kreditinstitutens egna kapital som är av god kvalitet och godtagbara i beräkningen av kapitaltäckningen kommer att öka betydligt och även

kvaliteten på dessa kapital och på så sätt kreditinstitutens förmåga att absorbera förluster kommer att förbättras. För det andra ska kreditinstituten öka kapitalbuffertarna så att de överskrider de lagstadgade minimigränserna så att instituten under ogynnsamma ekonomiska förhållanden kan täcka förlusterna inom ramen för de lagstadgade minimigränserna.

Utöver det riskrelaterade kapitalkravet kommer man även att fastställa en ny, enkel icke-riskvägd skuldsättningsgräns, dvs. en soliditetsgrad, för kreditinstituten. Soliditetsgraden anses fungera som en regleringsmetod som förhindrar att det finansiella systemet överhettas. I situationer där kreditgivningen ökar i alltför hög takt är det dessutom möjligt att ålägga kreditinstituten skyldighet att skapa ytterligare kapitalbuffertar (s.k. kontracykliska kapitalbuffertar).

En betydande förnyelse i Basel III är de kvantitativa likviditetskraven för kreditinstituten. Kreditinstituten åläggs att bibehålla ett så stort belopp likvida medel av god kvalitet i balansräkningen att instituten kan överleva kortvariga stressituationer. Senare kommer man även att ställa ett krav på tillräcklig långvarig finansiering för kreditinstituten.

I konsekvensstudien QIS¹⁷ för bedömning av konsekvenserna av de planerade Basel III-regler som Baselkommittén hade föreslagit deltog under Finansinspektionens samordning 14 finländska kreditinstitut. Banktillsynskommittén publicerade resultaten av konsekvensstudien på Europainivå i december. De uppgifter som erhöles genom studien utnyttjades i färdigställandet av det ändrade regelverket. Ändringsförslagen godkändes på mötet för G20-ländernas ledare i november. Europeiska kommissionens förslag till direktiv förväntas våren 2011. De ändringar som är relevanta för den finländska banksektorn är att investeringarna i försäkringsbolag ska dras av från primärt kapital, kraven på tilläggsandelskapitalet i banker i form av andelslag blir strängare och likviditetskraven höjs.

För Finland är det dessutom viktigt att säkerställa en tillräcklig likviditet för de utländska bankgruppernas dotterbolag och filialer som tar emot insättningar i Finland. Tillräckliga likviditetsreserver ska finnas i Finland så att de finländska insättarnas intressen kan tryggas under alla förhållanden. Konkurslagstiftningen i olika EU-länder är inte enhetlig, och det är omöjligt att garantera att medel kan flyttas från utlandet till Finland. Dessutom har Finansinspektionen velat säkerställa tillräckliga tillsynsrätter över filialer, eftersom man måste kunna förhindra att filialernas eventuella likviditetsproblem sprids till finländska banker.

¹⁶ Baselkommittén offentliggjorde sina egna rekommendationer om Basel III-ändringarna den 16 december 2010.

¹⁷ Quantitative Impact Study.

Nya kapitalkrav

Minimikapitalkrav och -buffertar (i förhållande till de riskvägda fordringarna), %

	Obegränsat primärt kapital	Primärt kapital	Total kapitalbas
Minimiandel (2015–)	4,5	6,0	8,0
Allmän kapitalbuffert (2019–) (capital conservation buffer)	2,5		
Minimiandel + allmän buffert	7,0	8,5	10,5
Kontracyklisk kapitalbuffert * (counter-cyclical buffer)	0–2,5		
För närvarande	2,0	4,0	8,2

* Kvalitetskrav: obegränsat primärt kapital.

Tidsplan för soliditetsgraden och likviditetskraven

	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Soliditetsgrad	Utveckling av rapporteringen		Jämförelseperiod 1.1.2013–1.1.2017 Offentliggörandet inleds					I pelare 1	
Likviditetskrav		Observationsperioden börjar			Minimikravet införs				
Krav på kapitalanskaffning (Net stable funding ratio)		Observationsperioden börjar						Minimikravet införs	

Reglerna för ersättningssystem preciserades

EU-reglerna för ersättningssystem för finanssektorn preciserades för kreditinstitut och vissa värdepappersföretag. Dessa regler trädde i kraft den 31 december som en del av CRD 3. Dessutom skisserade Europeiska kommissionen riktgivande principer för ersättningar i försäkringsbolag. Reglerna ändrades eftersom belöningsystemen i kreditinstitut och andra finansiella företag hade lett till en alltför stor risktagning på global nivå. I de finländska företagen kunde man dock inte i fråga om belöningen se likadana överdrifter som i vissa globala finansiella företag.

I februari offentliggjorde Finansinspektionen ett ställningstagande som gäller alla tillsynsobjekt. Enligt ställningstagandet ska tillsynsobjekten se till att ersättningssystemen varken innefattar egenskaper som uppmuntrar till en okontrollerad risktagning eller försämrar stabiliteten i företagen eller till och med på marknaden. EU:s nya lagstiftning om ersättningssystem för finanssektorn verkställdes i Finland genom lagändringar och Finansministeriets förordning vilka trädde i kraft vid utgången av december 2010. Finansinspektionen kommer att komplettera sitt tidigare ställningstagande våren 2011. I utkastet till ställningstagande, som skickats ut på remiss, ges närmare anvisningar för hur den proportionalitetsprincip som ingår i förordningen ska tillämpas och dessutom rekommenderas att alla tillsynsobjekt iakttar de principer som fastställts för finanssektorn.

Genom ändring i lagstiftningen blev det mer flexibelt att emittera obligationslån med säkerhet i fastighet

Ett viktigt projekt för bankreglering på nationell nivå var revisionen av lagstiftningen om hypoteksbanker. Den nya lagstiftningen trädde i kraft i augusti, och utifrån den kan kreditinstituten emittera obligationslån med säkerhet i fastighet (covered bonds) utan specialföretag. Verksamheten förutsätter ett särskilt tillstånd. Efter ändringen av lagstiftningen har andelen sådana emissioner av obligationslån i finländska banker ökat betydligt, vilket i sin tur effektiviserar bankernas upplåning och hantering av finansieringsriskerna och gör det möjligt att få mer finansiering i euro i Finland.

Regleringsprojektet för krishantering ger verktyg för framsynta tillsynsåtgärder

I EU inleddes ett omfattande utvecklingsarbete för reglering av krishantering inom finanssektorn. Förslag till direktiv förväntas under 2011. En viktig princip i EU-planerna är att man inte eftersträvar att förhindra konkurser i bankerna, men att konsekvenserna av konkurserna inte får riskera det finansiella systemets funktion och kostnaderna inte får läggas enbart på skattebetalarna. Målet är att ge

myndigheterna effektiva medel att föregripa verksamheten i banker med svårigheter och att organisera sådana bankers funktioner i krissituationer.

En revision som är viktig för tillsynsmyndigheten skulle vara att man inför tillsynsåtgärder som ska kunna vidtas i ett tidigt skede. På så sätt kan tillsynsmyndigheterna ha bättre möjligheter att ingripa i tillsynsobjektets verksamhet i ett tillräckligt tidigt skede innan likviditeten eller soliditeten äventyras.

Ett annat initiativ av Europeiska kommissionen behandlade bildandet av nationella bankavvecklingsfonder. Målet är att få bankerna att stå för avvecklingskostnaderna för finanskriserna.

Finansinspektionen anser att det vore bra om man vid EU-beredningen, innan reglerna fastställs, gör en konsekvensbedömning av bankavvecklingsfondernas betalningsförpliktelser (s.k. bankavgift).

Insättningsgarantin steg till 100 000 euro

Maximibeloppet för ersättning av insättningsgarantin steg från 50 000 euro till 100 000 euro den 31 december. Finansinspektionen ska fatta beslut om att insättningsgarantifonden är ersättningsskyldig inom fem arbetsdagar från det att banken permanent blev insolvent. Tidigare skulle Finansinspektionen fatta beslut inom 21 dagar. Tidsfristen för utbetalningen av ersättningar förkortas från tre månader till 20 arbetsdagar, och fristen kan förlängas med högst 10 arbetsdagar.

Lag om en sammanslutning av inlåningsbanker trädde i kraft

Möjligheten att tillämpa en sammanslutningsmodell utökades genom en lag som trädde i kraft den 1 juli. Tillämpningsområdet gäller nu alla former av kreditinstitut. På så sätt kan de olika formerna av kreditinstitut nu till denna del behandlas likvärdigt.

Tidigare var det möjligt endast för kreditinstitut i form av andelslag att tillämpa en sammanslutningsmodell och regleringen av sammanslutningen ingick i andelsbankslagen. Samtidigt som en egen lag utfärdades för en sammanslutning av inlåningsbanker gjordes ett flertal ändringar i bestämmelserna om en sammanslutning.

Centralinstitutet och de medlemskreditinstitut som hör till sammanslutningen är fortfarande solidariskt ansvariga för varandras skulder. Innehållet i begreppet solidariskt ansvar förtydligades i den nya lagen.

Försäkringssektorn

Genom Solvens II harmoniseras regleringen av försäkringsföretagen

Genom direktivet Solvens II skapas gemensamma riskbaserade kapitalkrav, krav på god förvaltning och i synnerhet krav på riskhantering för försäkringsföretag som har verksamhet inom EU-området samt gemensamma principer för tillsynen av försäkringsbranschen. De nya reglerna torde tillämpas från och med den 1 januari 2013. Kommissionen har för avsikt att lämna sitt förslag till genomförandeåtgärder för direktivet ("regler på nivå 2") i juni 2011. Förmodligen ges reglerna ut direkt i form av EU-förordningar, vilket innebär att de inte behöver införas i den nationella lagstiftningen. Finansinspektionen bistår Social- och hälsovårdsministeriets representanter i beredningen av reglerna inom EU.

Solvens II-arbetsgrupperna, som tillsatts av Social- och hälsovårdsministeriet, har till uppgift att utarbeta förslag till lagstiftning som tar ställning till regleringen av de liv- och skadeförsäkringsföretag på vilka direktivet Solvens II inte behöver tillämpas. Finansinspektionen deltar aktivt i arbetsgrupperna, den bland annat leder underarbetsgruppen för kapitaltäckning (ledande rådgivare Hely Salomaa). Därutöver behandlar arbetsgrupperna nationella frågor kring skälighetsprincipen, garantiavgiftsposten och utjämningsbeloppet inom livförsäkringen.

Med tanke på ett enhetligt skydd för försäkringstagare och jämlika konkurrensförutsättningar för små och stora försäkringsbolag anser Finansinspektionen att det är ändamålsenligt att utvidga Solvens II-reglerna till alla försäkringsbolag och -föreningar med iakttagande av proportionalitetsprincipen. Det enda undantaget är minimibeloppet för minimikapitalkravet i euro som kan anses vara onödigt stort för små försäkringsföreningar.

Den 17 december godkände riksdagen regeringens proposition om garantiavgiftsposten och utjämningsbeloppet som byggde på arbetsgruppens förslag. Lagen om försäkringsbolag ändrades så att förhandsberedskapen i form av en garantiavgiftspost i anknytning till det gemensamma ansvaret av de försäkringsbolag som idkar verksamhet inom lagstadgad olycksfallsförsäkring och trafikförsäkring slopades. De tillgångar som hör till denna post återbetalas främst till de instanser av vilka tillgångarna en gång har samlats in. Försäkringsbolagen ansvarar fortfarande solidariskt för ersättningsfordringar som blivit oskyddade till följd av att ett försäkringsbolag som bedriver någon av dessa försäkringsgrenar har satts i likvidation eller konkurs. Lagen trädde i kraft den 31 december. Enligt Finansinspektionen har man hittat en god lösning till frågan om garantiavgiftsposten.

Vad gäller frågorna om utjämningsbeloppet anser Fi-

nansinspektionen att det är viktigt att man hittar en nationell lösning till att utjämningsbeloppet inom ramen för kapitaltäckningsreglerna enligt Solvens II kan räknas in i den kapitalbas som är av bästa kvalitet och godtagbar för uppfyllelse av kapitalkravet.

CEIOPS arrangerade den så kallade QIS5¹⁸-konsekvensstudien för bedömning av de planerade Solvens II-reglerna i augusti–november. Resultaten av studien publiceras våren 2011 så att de kan utnyttjas när kommissionen färdigställer sitt förslag till närmare genomförandeåtgärder för Solvens II ("reglerna på nivå 2"). Genom att delta i konsekvensstudien kan försäkringsbolagen även ta del av de kommande kraven och på så sätt skapa en uppfattning om den egna beredskapen. I QIS5 deltog 10 livförsäkringsbolag, 16 skadeförsäkringsbolag, tre försäkringsgrupper och sex försäkringsföreningar från Finland. Deltagandegraden var utmärkt.

De nya kapitaltäckningsreglerna för arbetspensionsanstalter träder i kraft i tre etapper

Riksdagen förlängde giltighetstiden för den temporära lagen om kapitaltäckningsreglerna för arbetspensionsanstalter med två år. Lagen gäller nu fram till utgången av 2012. Syftet är att stärka solvensen så att pensionsanstalterna kan bedriva en investeringsverksamhet som är effektiv och uppnår mål på lång sikt i den ofördelaktiga marknadssituation som finanskrisen och den därpå följande recessionen fört med sig. Dessutom är syftet att man ska kunna förbereda sig på permanenta ändringar av den solvensreglering som gäller arbetspensionsanstalterna inom den privata sektorn.

Revideringen av kapitalkraven för arbetspensionsanstalterna i Finland framskrider i tre etapper enligt förslagen av en arbetsgrupp som har utrett ärendet. Under den första etappen förbättrades redovisningsmetoden för beräkning av kapitaltäckningen i arbetspensionsförsäkringsbolagen på så sätt att klassificeringen av och parametrarna för de placeringar som används vid beräkning av solvensgränsen ändrades. Den nya redovisningsmetoden ger en mer exakt bild av riskerna i anslutning till arbetspensionsanstalternas placeringar redan innan en mer omfattande revision av solvensramarna inleddes. Avsikten är att revisionen börjar 2011.

Ändringarna i den andra etappen hänför sig till arbetspensionsanstalternas förvaltning och riskhantering. Dessa ändringar avses träda i kraft vid ingången av 2013 då den tillfälliga lagen upphör att gälla. I ändringarna beaktas de krav som Solvens II ställer på försäkringsbolagen. Ändringarna i den tredje etappen gäller ramverket för kapitalkrav, som ska förnyas fullständigt eventuellt med hjälp av Solvens II-reglerna. Dessa ändringar avses träda i kraft vid ingången av 2014.

18 Fifth Quantitative Impact Study.

Värdepappersmarknaden

Direktiven om värdepappersmarknaden under översyn

I början av 2000-talet utfärdades flera direktiv om värdepappersmarknaden som en del av EU:s handlingsplan för finansiella tjänster. Direktiven innefattar krav på en utvärderingsmetod, och de gäller 2010–2012. I fråga om prospekt direktivet har ändringarna i direktivet på nivå 1 redan godkänts. För direktiven om transparens, marknadsmissbruk och marknader för finansiella instrument kommer kommissionen att lämna sina förslag till ändring under 2011. Översynen av direktivet om uppköpserbjudanden torde också inledas under 2011.

I översynen av direktiven torde kommissionen i synnerhet eftersträva en mer djupgående harmonisering (det så kallade Single Rule Book), främjande av transparens, en lägre tröskel till en börsintroduktion och proportionalitet i regleringen samt säkerställande av lika konkurrensvillkor.

Den viktigaste förnyelsen i fondföretagsdirektivet: basfakta ska lämnas till investerare

Ändringarna i fondföretagsdirektivet, som godkändes 2009, ska träda i kraft senast den 30 juni 2011. Den viktigaste ändringen för fondbolag är att det förenklade fondprospektet ersätts med ett faktablad med basfakta för investerare (Key Investor Information Document, KIID). Faktabladets innehåll, omfattning och layout regleras i detalj i EU, vilket underlättar bland annat jämförelsen av riskerna och kostnaderna för olika fonder. Genom direktivet utvidgas dessutom kraven på organisering av verksamheten i fondbolagen.

Genom det nya regelverket preciseras och harmoniseras organiseringen av fondbolagens verksamhet i Europa. Dessutom möjliggör regelverket en gränsöverskridande verksamhet för fondbolag, dvs. ett förvaltningsbolagspass. För att passet ska kunna tillämpas förutsätts att tillsynsmyndigheterna i de olika medlemsländerna kan lita på att tillsynen i alla länder ligger på samma nivå. Speciellt verksamheten och riskhanteringen i fondbolagen ska organiseras på ett tillförlitligt sätt.

Förvaltning av alternativa investeringsfonder

Betydande tillgångar är placerade i alternativa investeringsfonder. Tillsynen av dessa investeringsfonder har ansetts vara nödvändig med tanke på både investerarna, stabiliteten på finansmarknaden och de bolag som är föremål för investering. Till följd av finanskrisen upptäcktes brister i bland annat transparensen i verksamheten, riskhanteringen och förvaringen av tillgångar.

Direktivet om förvaltning av alternativa investeringsfonder, som träder i kraft 2013, förutsätter verksamhetstillstånd för bolag som förvaltar alternativa investeringsfonder. Tillämpningsområdet är brett och omfattar investeringar i kapital, fastigheter, råvaror och hedgefonder och annan motsvarande gemensam placeringsverksamhet. För att trygga investerarnas ställning ställer direktivet krav på organisering av verksamheten i förvaltande bolag, bland annat i fråga om risk- och likviditetshantering, utnämning av förvaringsinstitut, prospektskyldigheter och flaggningskyldighet vid investeringar i onoterade bolag.

Totalrevisionen av värdepappersmarknadslagstiftningen fortsatte

Betänkandet av Finansministeriets arbetsgrupp som begett totalrevisionen av värdepappersmarknadslagstiftningen blev färdigt i februari 2011.

På grund av verkställandet av olika EU-direktiv har man de senaste åren genomfört åtskilliga partiella revideringar av värdepappersmarknadslagstiftningen, vilket har gjort lagstiftningen otydligare. Målet med revisionen är att säkerställa att värdepapperslagstiftningen är fungerande, tydlig och begriplig. Dessutom bör lagstiftningen öka konkurrenskraften på marknaden i Finland. Tillsynen över värdepappersmarknaden ska vara effektiv och de administrativa påföljderna för lagstridig verksamhet ska vara fungerande och effektiva.

Arbetsgruppen lade fram ett förslag till ny värdepappersmarknadslag och olika förslag till ändringar i lagstiftningen om handel med värdepapper, clearing och avveckling av värdepapperstransaktioner och om förvaring av värdepapper. Därutöver föreslog arbetsgruppen att påföljdssystemet för värdepappersmarknaden skulle utvecklas och att emittenternas offentliga insiderregister skulle koncentreras till Finansinspektionen. Om registersystemet ändras, behöver Finansinspektionen mer resurser. Dessutom blir kostnaderna för IT-system avsevärda. Finansinspektionen anser att anmälningarna om insynspersoner ska göras via emittenterna och en tillräckligt lång övergångsperiod för överföring av anmälningar ska reserveras av systemtekniska skäl, om det stadgas att registret förflyttas till Finansinspektionen.

Finansinspektionen deltog i beredningen av totalrevisionen av värdepappersmarknadslagstiftningen på många plan. Tillsynsmyndighetens mål var en stabil reglering som tar hänsyn å ena sidan till investerare- och kundskyddet och å andra sidan till konkurrenskraften på den finländska finansmarknaden.

 Läs mer: Finansministeriets pressmeddelande "Arbetsgrupp efterlyser mera konkurrens och konkurrenskraft på den finländska värdepappersmarknaden"

(21/2011) **vm.fi > Pressmeddelanden och tal > Pressmeddelanden > 2011**

Regleringen av derivatmarknaden ökar

Finanskrisen visade att marknaden och tillsynsmyndigheterna saknade en tydlig helhetsbild av marknaden för OTC-derivat och de risker som de olika parterna på marknaden tar. En EU-förordning har beretts i syfte att öka standardiseringen av OTC-derivat, definieringen av derivaten vid definiering av centrala motparter samt transparensen och att säkerställa tillsynsmyndigheternas tillgång till information genom att ålägga parterna att lämna uppgifterna om kontrakten till handelsdatalogerna. Förordningen avses att träda i kraft sommaren 2011.

Blankningspositionerna offentliggörs i fortsättningen

Under finanskrisen visade det sig att praxisen i olika länder var oenhetlig i fråga om begränsningen av blankningen. Kommissionen begärde ett förslag till reglering av CESR. Även Finansinspektionen deltog i beredningen av förslaget. I september lämnade kommissionen sitt förslaget till förordning om blankning och creditswappar (CDS¹⁹). Enligt förslaget ska investerarna offentliggöra de betydande blankningspositionerna på de marknadsplatser som är belägna inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet. Denna skyldighet ska gälla alla aktier, och även derivatkontrakten ska ingå i beräkningen av positionerna. Dessutom ska myndigheterna kunna ges rätt att förbjuda blankning och i undantagssituationer avbryta handeln.

För närvarande regleras blankningen inte särskilt noga i den finska lagstiftningen eller Finansinspektionens anvisningar.

Rekommendation för definition av penningmarknadsfonder

Under finanskrisen förekom oförväntade likviditetsproblem även i investeringsfonder som placerade i penningmarknaden och som i princip var mycket likvida. Orsaken till detta var en fri investeringspolitik som lämnade utrymme för olika tolkningar, till exempel var långvariga obligationslån med rörlig ränta tillåtna investeringsobjekt. I maj gav CESR en rekommendation för definition av penningmarknadsfonder. I rekommendationen finns noggranna begränsningar för rätten att använda benämningen penningmarknadsfond. Rekommendationen gäller undantagsvis även andra investeringsfonder än dem som avses i direktivet. Från och med den 1 juli 2011 kan benämningen penningmarknadsfond eller kort penningmarknadsfond endast användas av

19 Credit Default Swaps.

investeringsfonder vars placeringspolicy bland annat i fråga om löptiden för investeringsobjekten följer rekommendationen, dvs. högst två år. Övergångsperioden för de nuvarande fonderna går ut vid utgången av 2011.

Övriga lagstiftningsprojekt

Betaltjänstdirektivet implementerades i Finland genom lagen om betalningsinstitut och betaltjänstlagen den 1 maj 2010

Att tillhandahålla betaltjänster blev tillståndspliktig verksamhet som beroende på omfattningen av verksamheten kräver antingen auktorisation för betalningsinstitut eller en anmälan om att betaltjänster tillhandahålls utan auktorisation. Dessutom kan kreditinstituten tillhandahålla betaltjänster inom ramen för koncessionen för kreditinstitut. Begreppet tillståndspliktiga betaltjänster är brett och omfattar bland annat traditionella kontoöverföringar och direktdebiteringar, men även penningförmedling (*money remittance*) och betaltjänster som tillhandahålls genom ett tekniskt system (till exempel betalningar via mobiltelefon).

Revision angående konsumtionskrediter

Konsumentskyddslagen ändrades vid ingången av december 2010, och genom ändringen infördes god kreditgivningssed i lagen. Tidigare har denna princip ingått i reglerna för god banksed och Finansinspektionens standarder. Den huvudsakliga ändringen i regleringen är att kreditgivaren ska lämna konsumenten uppgifterna om sig själv, den kredit som tillhandahålls och konsumentens rättigheter och skyldigheter med ett standardformulär för information för att underlätta jämförelsen av krediter.

Reglering av paketerade investeringsprodukter för icke-professionella investerare

I fråga om paketerade investeringsprodukter för icke-professionella investerare (till exempel investeringsfonder, fondförsäkringar och strukturerade produkter, PRIIPs²⁰) vill man förbättra investerarskyddet genom att använda ett övergripande tillvägagångssätt som innefattar både den obligatoriska informationen om produkterna och affärsmetoderna.

Kommissionen utgår från att basfakta om produkterna ska lämnas till kunderna innan några avtal ingås. Bestämningarna för försäkringssektorn ska inkluderas i reglerna. Dessutom ska reglerna utvidgas till produkter som ännu inte omfattas av någon reglering.

20 Packaged Retail Investment Products.

Konvergensen av IFRS-standarderna och redovisningsreglerna i USA framskrider

IASB²¹ arbetar med fyra betydande projekt för reglering, vilka alla syftar till att förbättra kvaliteten på och jämförbarheten av investerarinformationen. Projekten rör finansiella instrument, intäktsredovisning, leasingavtal och försäkringsavtal. De tre första projekten är också en del av arbetet för att skapa konvergens mellan IFRS-standarderna och redovisningsreglerna US GAAP²². Även projektet angående försäkringsavtal är gemensamt. I USA har man redan fått kommentarer till IFRS-standardutkastet som har publicerats i form av ett samrådsdokument.

Den nuvarande regleringen av IASB-redovisningen är obetydlig och bygger inte på de allmänna principerna för IFRS-standarderna. Målet med revideringen av reglerna för hyreskontrakt är att alla hyreskontrakt ska kunna tas upp som tillgångar och skulder i bolagens balansräkningar. Detta leder till att bolagens balanser ökar och kapitalstrukturerna och även nyckeltalen förändras.

Projektet för försäkringsavtal syftar speciellt till jämförbarhet av försäkringsbolagen. Enligt förslaget ska försäkringsavtalen värderas till nuvärdet av framtida kassaflöden (*fulfilment value*), och dessa ska beräknas utifrån försäkringsavtalet.

I maj 2010 arrangerade Finansinspektionen tillsammans med Arbets- och näringsministeriet, Föreningen CGR, Finlands Näringsliv EK, Aalto-universitetet, Svenska handelshögskolan och Börsstiftelsen seminariet "IFRS 5 år" i syfte att samla erfarenheter och bedöma de framtida utmaningarna vid tillämpningen av de globala och principiella reglerna.

Ändringar förväntas i revisorssystemet

Under 2010 var revisioner föremål för en nationell och en internationell utvärdering. En utredningsman som hade utsetts av Arbets- och näringsministeriet klarade behoven av att förnya revisorssystemet i Finland. I slutet av året skickade Europeiska kommissionen ut grönboken om revisionspolitiken på remiss. Finansinspektionen eftersträvar genom sina yttranden att påverka utvecklingen särskilt ur finansmarknadens synvinkel.

21 International Accounting Standards Board.

22 United States Generally Accepted Accounting Principles.

Antal tillsynsobjekt och andra avgiftsskyldiga

Avgiftsskyldiga	31.12.2009	31.12.2010
Kreditinstitut	352	337
Värdepappersföretag	59	58
Fondbolag	33	35
Värdepappersemittenter	142	139
Fondbörs, clearingorganisation	1	1
Värdepapperscentral	1	1
Övriga avgiftsskyldiga i finanssektorn	22	29
Finanssektorn totalt	610	600
Livförsäkringsbolag	13	11
Skadeförsäkringsbolag	21	21
Arbetspensionsförsäkringsbolag	7	7
Arbetslöshetskassor	36	34
Pensionsstiftelser och -kassor	77	65
Sjukkassor och andra försäkringskassor	149	146
Försäkringsföreningar	88	70
Försäkringsmäklare	62	63
Offentliga sektorns pensionsfonder	3	3
Övriga avgiftsskyldiga i försäkringssektorn	45	42
Försäkringssektorn totalt	501	462
Avgiftsskyldiga totalt	1 111	1 062

Finansinspektionen övervakar också bl.a. försäkringsombud och anmälningskyldiga insynspersoner.

Verksamhetskostnader och finansiering

Verksamhetskostnader, 1 000 euro

	2009	2010
Personalkostnader	17 620	18 263
Personalrelaterade kostnader	824	869
Övriga kostnader	3 541	3 551
Tjänster	707	622
Fastighetskostnader	2 301	2 301
Övriga kostnader	533	628
Avskrivningar	124	135
Tjänster från Finlands Bank	2 420	2 530
Summa kostnader	24 529	25 348

Finansiering, 1 000 euro

Tillsynsavgifter	24 092	23 047
Åtgärdsavgifter	989	960
Övriga inkomster	34	69
Finlands Banks finansieringsandel på 5 % av kostnaderna	1 226	1 267
Överskott från föregående år	1 097	2 909
Överskott överfört i ny räkning	- 2 909	-2 904
Summa finansiering	24 529	25 348

Lagbestämda tillsynsavgifter, 1 000 euro

Avgiftsskyldiga	2009	2010
Kreditinstitut	11 834	11 095
Värdepappersföretag	1 074	955
Fondbolag	1 076	1 288
Värdepappersemittenter	2 367	2 213
Fondbörs, clearingorganisation	664	439
Värdepapperscentral	260	241
Övriga avgiftsskyldiga i finanssektorn	103	154
Finanssektorn totalt	17 378	16 385
Livförsäkringsbolag	983	1 034
Skadeförsäkringsbolag	1 401	1 384
Arbetspensionsförsäkringsbolag	1 920	2 016
Arbetslöshetskassor	1 078	992
Pensionsstiftelser och -kassor	393	331
Sjukkassor och andra försäkringskassor	130	120
Försäkringsföreningar	127	105
Försäkringsmäklare	97	89
Offentliga sektorns pensionsfonder	423	448
Övriga avgiftsskyldiga i försäkringssektorn	162	140
Försäkringssektorn totalt	6 714	6 659
Justeringar för tidigare år		3
Avgiftsskyldiga totalt	24 092	23 047

Åtgärdsavgifter, 1 000 euro

Avgiftsskyldiga	2009	2010
Kreditinstitut	124	147
Värdepappersföretag	84	49
Fondbolag	202	241
Värdepappersemittenter	195	160
Övriga avgiftsskyldiga i finanssektorn	8	17
Finanssektorn totalt	613	614
Försäkringsbolag ²³	55	23
Arbetslöshetskassor	15	19
Pensionsstiftelser och -kassor	26	63
Sjukassor och andra försäkringskassor	29	36
Försäkringsföreningar	24	20
Försäkringsförmedlare ²⁴	220	178
Övriga avgiftsskyldiga i försäkringssektorn	7	7
Försäkringssektorn totalt	376	346
Avgiftsskyldiga totalt	989	960

23 Liv-, skade- och arbetspensionsförsäkringsbolag.

24 Försäkringsmäklare och -ombud.

Finansinspektionens lagstadgade uppgifter

Utdrag ur lagen om Finansinspektionen (3 § Uppgifter)

1. bevilja finansmarknadsaktörer verksamhetstillstånd, registrera finansmarknadsaktörer och fastställa stadgarna för deras verksamhet,
2. övervaka att finansmarknadsaktörerna iakttar de på dem tillämpliga bestämmelserna om finansmarknaden och med stöd av dem utfärdade föreskrifter, villkoren i sina verksamhetstillstånd och stadgarna som gäller deras verksamhet,
3. övervaka emissionen av och handeln med finansiella instrument samt iakttagandet av bestämmelserna och föreskrifterna om clearing och förvaringsverksamhet,
4. övervaka iakttagandet av de internationella redovisningsstandarderna enligt vad som föreskrivs nedan,
5. övervaka att finansmarknadsaktörerna iakttar på dem tillämpliga bestämmelser och föreskrifter om förhindrande och utredning av penningtvätt och av finansiering av terrorism,
6. meddela behövliga föreskrifter om tillämpningen av denna lag enligt vad som särskilt föreskrivs i lagen,
7. leda och övervaka sparbanksinspektionens verksamhet,
8. utföra sina övriga lagstadgade uppgifter.

Dessutom ska Finansinspektionen

1. följa och analysera utvecklingen på finansmarknaden och av finansmarknadsaktörernas verksamhetsmiljö och allmänna verksamhetsförutsättningar i övrigt,
2. ta initiativ till utveckling av lagstiftningen om finansmarknaden och till andra behövliga åtgärder och delta i beredningen av lagstiftning,
3. följa och analysera tillgången på och prissättningen av bankernas bastjänster,
4. främja tillförlitligheten i de finansmarknadsaktörers styr- och övervakningssystem vars ekonomiska ställning Finansinspektionen övervakar,
5. samla och regelbundet på ett jämförbart sätt publicera uppgifter om finansmarknadsaktörernas ekonomiska ställning samt över huvud taget främja tillgången på informationsmaterial om finansiella tjänster och finansmarknadens funktionssätt,
6. delta i det nationella samarbetet mellan myndigheter,
7. delta i det samarbete inom Europeiska unionen som sker inom ramen för det europeiska systemet för finansiell tillsyn och i annat internationellt myndighetssamarbete,
8. delta i arbetet med att förebygga lagstridigt utnyttjande av det finansiella systemet,
9. i samarbete med högskoleväsendet främja den vetenskapliga forskningen och utbildningen inom den finansiella sektorn.

Riksdagens utfrågningar och remisser om lagberedning

Experter från Finansinspektionen hördes 32 gånger av riksdagens ekonomiutskott, tre gånger av social- och hälsovårdsutskottet och en gång av jord- och skogsbruksutskottet. Finansinspektionen avgav 104 utlåtanden om lagberedning på nationellt.

Diarium

Diariets huvudavdelningar och antal ärenden	2009	2010
Förvaltning	77	79
Regelgivning	66	61
Marknadstillsyn	648	633
Stabilitetstillsyn	152	131
Övrig tillsyn	1 501	1 432
Övrigt	205	227
Totalt	2 649	2 563

Största enskilda ärendetyper

Underrättelser	475	512
Regler, bolagsordningar, föreningsordningar	316	260
Prospekt	258	235
Begäran om utredning från privatpersoner	210	189
Ledningsprövning	123	104
Inspektioner och platsbesök	120	92
Nationellt samarbete	93	79
Internationellt samarbete	52	59
Gemenskapsrättsliga processer	73	56
Verksamhetstillstånd	56	40

Under 2010 diariefördes 2 563 ärenden.

Publikationer, artiklar och årsstatistik

Publiceringsdag	Titel	Stoppdatum för statistiska uppgifter	Publikation/artikel/årsstatistik
15.2	Kapitalkraven stramas åt och allt större uppmärksamhet fästs vid ledningens belöningar i Finland och andra EU-länder		Artikel
15.2	G20-ländernas åtgärdsprogram utvidgar och fördjupar tillsynen över finansmarknaden i Finland och EU		Artikel
7.4	Finansiell ställning och risker i företagen under tillsyn 1/2010	31.12.2009	Publikation
1.6	Kapitaltäckningen i bank- och försäkringssektorn	31.3.2010	Publikation
18.8	Försäkringsmäklare	31.12.2009	Årsstatistik
22.9	Finansiell ställning och risker i företagen under tillsyn 2/2010	30.6.2010	Publikation
13.10	Arbetslöshetskassor	31.12.2009	Årsstatistik
19.10	Försäkringsbolagen	31.12.2009	Årsstatistik
30.11	Kapitaltäckningen i bank- och försäkringssektorn	30.9.2010	Publikation
13.12	laktagande av uppfyllelsen av livförsäkringsbolagens skälighetsprincip åren 2008 och 2009	31.12.2009	Publikation
20.12	Undersökning av lönsamheten inom lagstadgad olycksfallsförsäkring 2002–2009	31.12.2009	Publikation
29.12	Undersökning av trafikförsäkringens lönsamhet 2002–2009	31.12.2009	Publikation

 Mer statistikuppgifter Finansinspektionen.fi > Statistik

Pressmeddelanden

Press- och tillsynsmeddelanden, Markkinat-meddelanden och webbnyheter finns i sin helhet på [Finansinspektionen.fi](http://www.finansinspektionen.fi) > **Press & publicerat**. Nedan finns en lista över rubrikerna på pressmeddelandena.

24.3.2010 | 1/2010

Finansinspektionens verksamhetsberättelse 2009: Finanssektorn i Finland fortsatt stabil, genomgripande tillsyn behövs, kundskyddet måste förstärkas

29.3.2010 | 2/2010

Finansinspektionen har återkallat Sofia Bank Abp:s koncession för att skydda insättarnas intressen

7.4.2010 | 3/2010

Läget i den finländska finanssektorn alltjämt stabilt

19.4.2010 | 4/2010

Sofia Banks insättare och penningmarknadsplacere rare får tillbaka åtminstone 85 % av sina fordringar, dessutom kompletterande skydd för insättare från insättningsgarantifonden

24.5.2010 | 5/2010

Marja Nykänen utsedd till chef för avdelningen för institutstillsyn

31.5.2010 | 6/2010

Uppföljningsinspektion av placeringsfondernas informationsskyldighet – Kvaliteten på fondbroschyrer har förbättrats

1.6.2010 | 7/2010

Läget inom finanssektorn i Finland fortsatt stabilt

15.6.2010 | 8/2010

Kapitaltäckningen i finanssektorn tål även en allvarligt försvagad omvärldsutveckling

16.6.2010 | 9/2010

Konsekvensanalys visar att det nya regelverket har betydande effekter för bankerna i Finland

18.6.2010 | 10/2010

Ny representant för social- och hälsovårdsministeriet i Finansinspektionens direktion

23.7.2010 | 11/2010

Inga problem för den finländska banksektorn enligt EU:s stresstest

2.9.2010 | 12/2010

Offentlig anmärkning av FI till Honkarakenne Oyj för försummelse av regelbunden informationsskyldighet

22.9.2010 | 13/2010

Finansiell ställning och risker i företagen under tillsyn 2/2010: Finanssektorn i Finland är stabil, riskerna härrör från den internationella affärsmiljön

30.9.2010 | 14/2010

Offentlig anmärkning till Icecapital Pankkiiriliike Oy för försummelse av skyldigheter avseende insiderregister

30.9.2010 | 15/2010

Finansinspektionen ålägger Handelsbanken Fondbolag Ab att betala ordningsavgift för brott mot investeringsfondernas stadgar

12.11.2010 | 16/2010

Enligt Finansinspektionens utredning hade minister Lehtomäki och hennes make ingen insiderinformation om gruvbolaget Talvivaaras uranprojekt

30.11.2010 | 17/2010

Kapitaltäckningen inom bank- och försäkringssektorn 30.9.2010: Fortsatt stark kapitaltäckning inom bank- och försäkringssektorn i Finland

7.12.2010 | 18/2010

Offentlig anmärkning till SEB Enskilda Corporate Finance Oy Ab för försummelse av skyldigheter avseende det företagsspecifika insiderregistret

Förkortningar

AIFM, Alternative Investment Fund Managers

AKVA-transaktionsrapportering, rapporterings- och övervakningssystem för värdepappershandeln

CCP, Central Counter Party, central motpart

CEBS, The Committee of European Banking Supervisors, Europeiska banktillsynskommittén

CEIOPS, The Committee of European Insurance and Occupational Pensions Supervisors, Europeiska tillsynskommittén för försäkringar och tjänstepensioner

CESR, The Committee of European Securities Regulators, Europeiska värdepapperstillsynskommittén

CESR-Fin, Operational group on Financial Reporting, permanent grupp för finansiell rapportering

CET 1, Common Equity Tier 1

CRD, Capital Requirements Directive

EBA, Euro Banking Association, Europeiska bankmyndigheten

ECB, Europeiska centralbanken

EECS, European Enforcers Coordination Sessions

EIOPA, European Insurance and Occupational Pensions Authority, Europeiska försäkrings- och tjänstepensionsmyndigheten

ESA, European Supervisory Authority, de europeiska tillsynsmyndigheterna

ESMA, European Securities and Markets Authority, Europeiska värdepappers- och marknadsmyndigheten

ESRB, European Systemic Risk Board, Europeiska systemrisknämnden

FED, Federal Reserve System, den amerikanska centralbanken

FINE, Försäkrings- och finansrådgivningen

FINREP, Financial Reporting Framework

GIIPS-länderna, Grekland, Italien, Irland, Portugal och Spanien

IAS, International Accounting Standard

IASB, International Accounting Standards Board

IFRS, International Financial Reporting Standards

IMF, International Monetary Fund, Internationella valutafonden

IMD, Insurance Mediation Directive

INET-handelssystem, handelssystemet på NASDAQ OMX börser

IRBA, Internal Ratings Based Approach, metod baserad på intern riskklassificering

KIID, Key Investor Information Document, dokumentet med basinformation till investerare

OTC, Over the Counter, icke standardiserad handel i aktier eller derivatinstrument

PRIPs, Packaged Retail Investment Products

QIS, Quantitative Impact Study

SEPA, Single Euro Payments Area, gemensamt eurobetalningsområde

SHM, Social- och hälsovårdsministeriet

Tier 1-primärkapitalrelation, primärt kapital i förhållande till riskvägda fordringar

TILA, Centralhandelskammarens revisionsnämnd

UCITS, Undertaking for collective investments in transferable securities, fondföretag enligt direktivet om företag för kollektiva investeringar i överlåtbara värdepapper

US GAAP, United States Generally Accepted Accounting Principles, USA:s redovisningsregler

EU-direktiv och direktivförslag i verksamhetsberättelsen

Europaparlamentets och Rådets direktiv 2001/34/EG av den 28 maj 2001 om upptagande av värdepapper till officiell notering och om uppgifter som skall offentliggöras beträffande sådana värdepapper (s.k. öppenhetsdirektiv)

Europaparlamentets och rådets direktiv 2003/71/EG av den 4 november 2003 om de prospekt som skall offentliggöras när värdepapper erbjuds till allmänheten eller tas upp till handel och om ändring av direktiv 2001/34/EG (Text av betydelse för EES) (s.k. prospektdirektiv)

Europaparlamentets och rådets direktiv 2004/25/EG av den 21 april 2004 om uppköpserbudanden (Text av betydelse för EES)

Europaparlamentets och rådets direktiv 2010/76/EU av den 24 november 2010 om ändring av direktiv 2006/48/EG och 2006/49/EG vad gäller kapitalkrav för handelslagar, värdepapperisering och samlad tillsynsbedömning av ersättningspolitik (Text av betydelse för EES) (s.k. CRD 3)

Europaparlamentets och rådets direktiv 2009/111/EG av den 16 september om ändring av direktiven 2006/48/EG, 2006/49/EG och 2007/64/EG vad gäller banker anslutna till centrala kreditinstitut, vissa frågor som gäller kapitalbasen, stora exponeringar, tillsynsrutiner och krishantering (Text med betydelse för EES) (s.k. CRD 2)

Europaparlamentets och rådets direktiv 2006/48/EG av den 14 juni 2006 om rätten att starta och driva verksamhet i kreditinstitut (omarbetning)

Europaparlamentets och rådets direktiv 2007/64/EG av den 13 november 2007 om betaltjänster på den inre marknaden

Europaparlamentets och rådets direktiv 2004/39/EG om marknader för finansiella instrument och om ändring av rådets direktiv 85/611/EEG och 93/6/EEG och Europaparlamentets och rådets direktiv 2000/12/EG samt upphävande av rådets direktiv 93/22/EEG (s.k. direktiv om marknader för finansiella instrument, MiFID)

Europaparlamentets och rådets direktiv 2006/49/EG av den 14 juni 2006 om kapitalkrav för värdepappersföretag och kreditinstitut (omarbetning)

Europaparlamentets och rådets direktiv 2009/138/EG av den 25 november 2009 om upptagande och utövande av försäkrings- och återförsäkringsverksamhet (Solvens II) (omarbetning)

Europaparlamentets och rådets direktiv 2009/65/EG av den 13 juli 2009 om samordning av lagar och andra författningar som avser företag för kollektiva investeringar i överlåtbara värdepapper (fondföretag) (s.k. UCITS IV-direktiv)

Europaparlamentets och rådets direktiv 2003/6/EG av den 28 januari 2003 om insiderhandel och otillbörlig marknadspåverkan (marknadsmissbruk)

Europeiska kommissionens förslag till Europaparlamentets och rådets direktiv om förvaltare av alternativa investeringsfonder och om ändring av direktiven 2004/39/EG och 2009/.../EG (s.k. AIFM)

Europaparlamentets och rådets direktiv 2002/92/EG av den 9 december 2002 om försäkringsförmedling

Nordic supervisory authorities

- Finansinspektionen, Sverige, Fi.se
- Finanstilsynet, Norge, Finanstilsynet.no
- Finanstilsynet, Danmark, Finanstilsynet.dk
- Fjármálaeftirlitið, Island, Fme.is

Redaktionsråd

Terhi Lambert-Karjalainen, ordförande

Sampo Alhonsuo

Anu Lassila-Lonka

Pekka Peiponen

Jari Synkkänen

Arja Voipio

Hanna Niemi, sekreterare

Layout

Recommended Finland Oy

Foto

Pekka Kiirala

Foto av Anneli Tuominen: Peter Mickelsson

Ombrytning

Risto Kokko, ROKdesign

